
Aika 04.09.2023 klo 18:00 - 20:10
Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

Pykälä	Otsikko	Sivu
§ 131	Kokouksen järjestäytyminen	3
§ 132	Toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
§ 133	Sivistystoimen sisäinen raami ja opetuksen talousarvio 2024 perustuen lapsikohtaiseen budjetointiin	5
§ 134	Työllisyysalueen järjestämismvaihtoehdot ja eteneminen	12
§ 135	Lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta	15
§ 136	Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026	17
§ 137	Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026	32
§ 138	Kaupungin vuokratontin hinta ja muut myyntiehdot (tontti 5-132-1, Magnus Hagelstamin tie 3)	41
§ 139	Vuoden 2024 kevään vaalien vaalipäivän äänestyspaikat ja laitosäänestyspaikat	45
§ 140	Vuoden 2024 kevään vaalien yleisen ennakoäänestyksen järjestäminen	47
§ 141	Vuoden 2024 kevään vaalien vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen	50

Läsnä	Rehn-Kivi Veronica Ant-Wuorinen Lauri Johansson Johan Waselius Fredrik Kiesiläinen Suvi Rintamäki-Ovaska Tiina Salminen Mikko J. Ala-Reinikka Tapani Stenberg Stefan Pesonen Juha Masar Christoffer Ormio Hanna Jahnsson Markus Flemmich Mikael Ekman-Ekebon Maria Mellanen Petri	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen valtuuston puheenjohtaja valtuuston I varapuheenjohtaja valtuuston II varapuheenjohtaja kaupunginjohtaja hallintojohtaja tiedottaja sivistystoimenjohtaja opetuspäällikkö talouspäällikkö	§§ 131 - 133, klo 18.00 - 19.07 §§ 131 - 133, klo 18.00 - 19.07 §§ 131 - 133, klo 18.00 - 19.07
-------	--	---	--

Käsitellyt asiat 131 - 141

Allekirjoitukset Veronica Rehn-Kivi puheenjohtaja Hanna Ormio pöytäkirjanpitäjä

Mikko J. Salminen pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 11.09.2023

Kaupunginhallitus

§ 131

04.09.2023

Kokouksen järjestäytyminen

KH 04.09.2023 § 131

Kaupunginhallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätösehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajan.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi läsnä olevat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus valitsi jäsen Mikko J. Salmisen pöytäkirjantarkastajaksi.

Toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

KH 04.09.2023 § 132

Kaupunginhallitus, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja voivat kuntalain 92 §:n mukaan ottaa hallituksen käsiteltäväksi asian, joka on kuntalain nojalla siirretty hallituksen alaisen toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomaisena on tehnyt päätöksen.

Kuntalain mukaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Kaupunginhallitukselle on lähetetty toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Toimielinten päätösten otsikkoluettelo ja viranhaltijapäätösten päätösluettelo (ei julkaista) ovat esityslistan **oheismateriaalina**. Puheenjohtajalle pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi kaupunginhallituksen jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta kaupunginjohtajalle tai hallintojohtajalle ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen toimielinten ja yleishallinnon viranhaltijoiden päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

Toimielinten päätösten otsikkoluettelo
EI JULKAISTA - Viranhaltijapäätösten päätösluettelo

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

Sivistystoimen sisäinen raami ja opetuksen talousarvio 2024 perustuen lapsikohtaiseen budjetointiin

KH 14.08.2023 § 127

Lisätiedot:

taluspäällikkö Petri Mellanen, puh. 050 378 6711

opetuspäällikkö Maria Ekman-Ekebom, puh. 050 308 6262

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 29. toukokuuta 2023 (§ 87) vahvistaa vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelman valmistelua ohjaavat linjaukset esittelyn mukaisesti ja hyväksyä liitteenä olevan toimialakohtaisen tulo- ja menokehysten. Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että kaupunginhallitukselle tuodaan hyväksyttäväksi sivistystoimen sisäinen raami ennen valiokuntien talousarviokäsittelyä. Opetuksen talousarvion tulee perustua lapsikohtaiseen budjetointiin.

Sivistystoimen talousarvioprosessissa tulosalueilta on tulosityksiköittäin pyydetty tulosityksiköiden esihenkilöiltä esityksiä talousarviovuoden 2024 tarpeiden osalta. Sivistystoimenjohtaja on käynyt yhdessä tulosalueiden esihenkilöiden kanssa esitykset läpi ja päättänyt, mitkä tarpeet hän esittää talousarvioprosessissa eteenpäin kaupunginjohtajalle.

Sivistystoimen sisäisessä raamissa on huomioitu lähtöarvot vuoden 2023 talousarvion mukaan. Lisäksi on huomioitu vuoden 2024 talousarviomuutokset sekä vuoden 2024 talousarvion palkankorotukset ja sopeutukset. Opetuksen talousarviot on laskettu euro/oppilas -kertoimilla alakouluille, yläkouluille ja lukiokoulutukseen opetustoiminnoittain eri kertoimilla. Kertoimissa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita suomenkielisten ja ruotsinkielisten koulujen osalta.

Koska kaupunginhallitus hyväksyy Kauniaisten kaupungin seuraavan vuoden tulo- ja menokehysten yleensä touko-kesäkuussa, opetuksen talousarvion oppilasmäärät määritellään talousarviovuotta edeltävän maaliskuun alussa, peruskoulun oppilaaksioton jälkeen. Lukioiden opiskelijoiden ja perusopetuksen erityisen tuen oppilaiden sekä tehostetun tuen oppilaiden oppilasmäärät määritellään edeltävän tilastointipäivän 20.1. mukaan.

Koulujen henkilökunnan ikärakenteet ovat erilaiset ja nämä erot on laskentamallissa pyritty huomioimaan. Henkilökunnan kokemuslisät on määritelty Sarastia-palkanlaskentaohjelman perusteella talousarviovuotta edeltävän maaliskuun mukaisesti. Ruotsinkielisten oppimateriaalien korkeampia kustannuksia ei ole laskennassa huomioitu, ja materiaalien laskennassa kouluille on käytetty samaa kerrointa/oppilas.

Kauniaisten kaupungin taloudellisen tilanteen ja sopeuttamistoimenpiteiden takia opetuksen lapsikohtaiseen budjetointiin perustuvan laskentamallin lähtökohtana

---

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

---

on, että muutokset eivät lisää nettona sivistystoimen kehystä. Siinä tapauksessa tämä tarkoittaisi, että uuden laskentamallin käyttöönotto aiheuttaisi talousarviomäärärahojen siirtoja toisesta kieliryhmästä toiseen. Koulujen toiminnan kannalta on tärkeää, että laskentamalli tuo vakautta ja ennustettavuutta koulujen talousarvioihin. Laskentamallilla ei pysty täysin kuvaamaan vuoden tilannetta koulussa oppilasmäärien vaihtelun sekä henkilöstörakenteessa tapahtuvien vuosittaisten muutosten takia. Tämän takia kustannuseroja tulee jossain määrin aina olemaan. Sivistystoimessa on määrätietoisesti viime vuosina kavennettu kustannuseroja kieliryhmien välillä. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kustannusero perusopetuksessa oli 786 euroa/oppilas (ulkoinen toimintakate) ja vuoden 2023 talousarviossa ero oli 381 euroa/oppilas.

Jotta kustannuseroja saataisiin tasoitettua entisestään, sivistystoimessa esitetään, että suomenkielisen perusopetuksen talousarviokehykseen lisätään 110 000 euroa, mikä vastaa kahta opettajan virkaa. Ruotsinkielisen opetuksen kehyksestä puolestaan esitetään vähennettävän 50 000 euroa, minkä perusteena on oppilasmäärän väheneminen yläkoulussa. Sivistystoimen osalta kokonaislisäys vuoden 2024 kehykseen olisi näin ollen 60 000 euroa.

Laskentamallin periaatteet esitetään kaupunginhallitukselle **oheismateriaalina** (ei julkaista). Sivistystoimen sisäinen raami esitetään **liitteenä**.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus hyväksyy sivistystoimen sisäisen raamin talousarviovuodelle 2024 ja merkitsee tiedokseen esitetyn laskentamallin.

.....

Sivistystoimen taluspäällikkö Petri Mellanen selosti ehdotettua sivistystoimen kehystä ja lapsikohtaista budjetointia koskevaa laskentamallia kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtaja muutti päätösesitystään seuraavaksi:

Kaupunginhallitus hyväksyy sivistystoimen sisäisen raamin talousarviovuodelle 2024. Lapsikohtaista budjetointia koskevasta laskentamallista pyydetään vielä lausunnot suomenkieliseltä ja ruotsinkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta, jonka jälkeen laskentamalli tuodaan uudelleen kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi sivistystoimen sisäisen raamin talousarviovuodelle 2024. Lapsikohtaista budjetointia koskevasta laskentamallista pyydetään vielä lausunnot suomenkieliseltä ja ruotsinkieliseltä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalta ja laskentamalli tuodaan vielä kaupunginhallituksen käsittelyyn.

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

Liitteet:

Sivistystoimen sisäinen raami 2024

Oheismateriaali:

EI JULKAISTA - Laskentamallin periaatteet

KH 04.09.2023 § 133

293/02.02.00.00/2023

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.08.2023, että laskentamalli "Koulujen budjetointi B2024 oppilasmääriin perustuva budjetointi, laskentaperiaatteet (ulkoiset toimintakulut)" viedään suomen- ja ruotsinkielisiin opetus- ja varhaiskasvatusvaliokuntiin läpikäyntiä ja lausuntoa varten.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päätti kokouksessaan SOVV 16.8.2023 § 43 hieman poiketen sivistystoimenjohtajan päätösesityksestä seuraava:

"Valiokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien koulujen laskentamallia "Koulujen budjetointi B2024 - oppilasmääriin perustuva budjetointi, laskentaperiaatteet (ulkoiset toimintakulut)":

Valiokunta on käynyt laskentamallin läpi ja edellyttää, että ennen varsinaista talousarviokäsittelyä tarkastellaan vielä mm. laskentamallin seuraavia kohtia:

- materiaalmääräraha, ruotsinkielisten oppimateriaalien (sisältäen myös kielikylpyopetuksen) kustannukset verrattuna suomenkielisten oppimateriaalien kustannuksiin, sekä oman äidinkielen, katsomusaineiden ja S2-opetuksen osalta,
- S2-oppilaiden sekä valmistavan opetuksen oppilaiden kustannukset,
- lukiokoulutuksen opiskelijakohtaiset kustannukset huomioiden mittakaavaedut,
- kaksikielisen kunnan valtionavustusten kohdistaminen,
- oman äidinkielen opetuksen ja katsomusaineiden kustannukset,
- hallinnon kustannukset,
- lukion bisneslinja."

Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta päätti taas kokouksessaan 23.8.2023 § 39 hieman poiketen sivistystoimenjohtajan päätösesityksestä (sama kuin suomenkieliselle opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnalle) seuraavaa:

"Valiokunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien koulujen laskentamallia Koulujen budjetointi B2024 - oppilasmääriin perustuva budjetointi, laskentaperiaatteet (ulkoiset toimintakulut):

Valiokunta on käynyt laskentamallin läpi ja hyväksyy ehdotetun laskentamallin.

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

Lisäksi valiokunta edellyttää, että ennen varsinaista talousarviokäsittelyä tarkastellaan vielä mm. laskentamallin seuraavia kohtia:

- materiaalmääräraha, ruotsinkielisten oppimateriaalien (sisältäen kielikylpyopetuksen) kustannukset verrattuna suomenkielisten oppimateriaalien kustannuksiin
- S2-oppilaiden sekä valmistavan opetuksen oppilaiden kustannukset
- lukiokoulutuksen opiskelijakohtaiset kustannukset huomioiden mittakaavaedut
- kaksikielisen kunnan valtionavustusten kohdistaminen.

Kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti seuraava lisäys.

Valiokunta on käynyt laskentamallin läpi ja hyväksyy ehdotetun laskentamallin seuraavin lisäyksiin: Kielivähemmistö maksaa kaikissa kunnissa enemmän kuin enemmistö. Kauniaisissa kieliryhmien välisiä eroja on tarkasteltu viime vuosina, ja tätä nykyä erot ovat melko marginaalisia. Koska elävä kaksikielisyys on yksi Kauniaisten kaupungin strategisista tavoitteista, on tämä myös mahdollistettava. Kaikilla oppilailla on oikeus tasa-arvoiseen, opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja budjetoinnissa on oltava joustoa, joka mahdollistaa tämän. On myös tärkeä ymmärtää opettajien palkkojen vaihtelut ja miten vaihtelut heijastuvat kustannuksiin.”

Valiokuntien käsittelyt löytyvät:

SOVV 16.8.23 § 43:

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023391-5>

SUUS 23.8.23 § 39:

<https://kauniainen10fi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023382-4>

Päivitettyyn laskentamalliin on lisätty materiaalmäärärahan osalta suomenkieliseen opetukseen S2-opetuksen, oman äidinkielen opetuksen, katsomusaineiden ja kielikylpyopetuksen materiaalikulut, lisäyksenä kieliryhmien euro/oppilas määrärahoihin.

Oppimateriaalikustannuserot eivät ole merkittävät vuosiluokilla 1–6 kieliryhmien välillä. Vuosiluokilla 7–9 kustannuserot kasvavat kieliryhmien välillä, jossa ruotsinkielisen opetuksen kustannukset ovat Kauniaisissa 26,59 euroa/oppilas korkeammat kuin suomenkielisessä opetuksessa. Lukiodien osalta kustannusero on vielä suurempi; kustannusero on 140,88 euroa/oppilas ruotsinkielisen opetuksen oppimateriaalin ollessa kalliimpi. Oppimateriaalien kustannuseroa ei ole laskentamalliin erikseen huomioitu.

Henkilöstökulujen määrärahojen laskentaa on täsmennetty S2-opetuksen ja valmistavan opetuksen osalta siten, että laskentamallissa S2 -opetuksen ja valmistavan opetuksen määrärahat lasketaan perustuen kieliryhmittäin samanarvoisiin euro/oppilas- kohtaisiin määrärahoihin.

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

Lukiokoulutuksen opiskelijakohtaisten kustannusten mittakaavaedut – tarkastelun osalta sivistystoimi on selvittänyt mitä tutkimustietoa tai tilastointia on olemassa lukiokoulutuksen mittakaavaeduista eri kokoluokan lukioiden osalta.

Suomalainen VATT:n tutkimus vuodelta 2007 (Valtion taloudellinen tutkimuskeskus):

<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/148607/t135.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Keskeiset tutkimustulokset (sivulla 46–47 + graafinen kuvio kustannusten muutoksista):

Siirtymä 100 oppilaan lukiosta 200 oppilaan lukioon aiheuttaa opetuskustannusten merkittävän laskun. 400 oppilaan rajan ylittyessä lisäästöjä ei näyttänyt syntyvän enää merkittävästi. Tutkimuksen mukaan mittakaavatekijöiden vaikutus kustannuksiin on epälineaarinen, eli kustannukset eivät jatka loputtomasti laskuaan, vaan vaikutus tasaantuu.

Lisäksi on selvitetty Kuntaliitosta lukiokoulutuksen erityisasiantuntijalta, onko olemassa tuoreempaa tutkimusta kuin edellä mainittu VATT:n tutkimus vuodelta 2007 lukiokustannusten mittakaavaeduista. Kuntaliiton erityisasiantuntijan mukaan viime vuosina Suomessa ei ole tehty uusia tutkimuksia lukioon liittyvistä skaalaeduista. Erityisasiantuntija pitää tutkimuksessa 2007 esitettyjä johtopäätöksiä edelleen valideina. Sivistystoimen viranhaltijat ovat myös tiedustelleet Valtion taloudellisesta tutkimuskeskuksesta, onko heillä tehty uutta tutkimusta lukiokustannusten mittakaavaeduista sitten vuoden 2007 tutkimuksen. Vastausta ei ole vielä saatu VATT:ltä.

VATT:n tutkimustuloksiin 2007 perustuen on päivitetty laskentamalliin skaalaedun huomioimista lukiokustannuksiin siten, että laskentamallissa skaalaeturaja 300 opiskelijan kohdalla on alennettu 200 opiskelijan kohdalle ja siten että määrärahan pudotus on nyt 700 euroa per opiskelija opiskelijamäärän lukiossa ylittäessä 200 opiskelijan määrän.

Budjetoinnin tulee mahdollistaa myös pienemmän lukion toimintaedellytykset tarjota kursseja/moduleja riittävän laajassa mittakaavassa, jotta lukio-opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa ylioppilastutkinto kolmessa vuodessa (Lukiolaki 2018/714, §13).

Opetuksen kustannusten mittakaavaetuja perusopetuksen osalta ei ole laskentamallissa huomioitu. Suuremmissa perusopetuksen kouluissa pystytään tehokkaammin optimoimaan oppilasmäärä/opettaja -suhde.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus sisältää valtionosuuden koskien kunnan kaksikielisyyttä. Kuntaliiton valtionosuuslaskurin mukaan (päivitetty 24.4.2023), jossa laskurin luvut vastaavat Valtionvarainministeriön 6.4.2023 julkaisemia ennakkollisia valtionosuuslaskelmia, kunnan kaksikielisyys-valtionosuus muodostuu seuraavasti (**oheismateriaalina** Kuntaliiton valtionosuuslaskuri koskien kunnan kaksikielisyys-valtionosuutta, ei julkaista):

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

- 7 % kokonaisuudesta kunnan koko asukasmäärään perustuen,
- 93 % kokonaisuudesta kunnan ruotsinkielisten asukkaiden määrään perustuen.

Laskentamallia on nyt päivitetty siten, että aiemmin huomioitu kohdistus 100 % ruotsinkieliseen opetukseen ikäluokan 7–18 vuotiaiden osalta on laskentamalliin muutettu kohdistamiseksi 93% osuuden mukaan ikäluokan 7–18-vuotiaiden osalta ruotsinkielisten koulujen osalta (oppilaat, joiden kotikunta on Kauniainen).

Laskentamalliin on lisätty henkilöstömäärärahan osalta oman äidinkielen opetuksen ja katsomusaineiden opetuksen erilliset määrärahat perustuen opetukseen tarvittaviin vuosiviikkotuntien määriin per katsomusaine ja per oman äidinkielen opetuksen kieli.

Hallinnon kustannukset laskentamallissa on pidetty ennallaan koulujen voimassa olevan johtamismallin mukaisena (rehtorin, virka-apulaisrehtorin henkilöstökustannukset perusopetuksessa ja rehtorien kustannukset lukiokoulutuksessa).

Kauniaisten lukion bisneslinjan osalta sivistystoimi on selvittänyt bisneslinjan edellyttämät lisämoduulit sekä niiden kustannukset. Moduulikustannukset on laskentamallissa lisätty suomenkieliseen opetukseen lukion henkilökustannuksiin erillisenä eränä.

Vuodesta 2021 lähtien on suoritettu laajemmin vakanssilisäyksiä suomenkieliseen opetukseen kuin ruotsinkieliseen opetukseen opettajaresurssoinnin eron kaventamiseksi kieliryhmien välillä.

Kaupunginhallitus 14.8.2023 § 127 hyväksyi sivistystoimen sisäisen raamin talousarviovuodelle 2024.

Tulevien vuosien talousarviokehyykset ja talousarviot tulevat perustumaan esitettyyn laskentamalliin. Mallia tarkistetaan vuosittain, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin koulujen tulevia tarve muutoksia.

Laskentamallin päivitetty periaatteet ovat **oheismateriaalina** (ei julkaista).

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus hyväksyy esitetyn päivitetyn laskentamallin koskien koulujen lapsikohtaista budjetointia ja päättää, että tulevien vuosien talousarviokehyykset tulevat perustumaan laskentamalliin.

.....

Keskustelun aikana jäsen Tiina Rintamäki-Ovaska teki varapuheenjohtaja Lauri Ant-Wuorisen, jäsen Mikko J. Salmisen ja jäsen Suvi Kiesiläisen kannattamana seuraavanlaisen palautusehdotuksen:

Kaupunginhallitus	§ 127	14.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 133	04.09.2023

Esitän, että kaupunginhallitus palauttaa laskentamallin valmisteltavaksi valiokuntiin (SOV ja SUUS), tätä ennen laskentamallia tulee muuttaa ja tarkentaa seuraavien seikkojen osalta:

- Valtionosuus lasketaan väestöpohjasta, mutta se ei ole korvamerkittyä tietyille väestöryhmälle.
- Valtionosuus jaetaan resurssitarpeen mukaan.
- Selvitys oppilastoiminnan resurssoinnista (noussut edellisestä laskelmasta).
- Hallinnollisessa resurssissa tulee huomioida todelliset tarpeet.
- S2-oppilaisiin sidotun määrärahan tulee perustua tarpeeseen eikä toteutuneisiin kustannuksiin.

Puheenjohtaja Veronica Rehn-Kivi esitti, että asia voitaisiin palauttaa valmisteluun käydyin keskustelun toimitessa evästyksenä. Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Kaupunginhallitus päätti palauttaa asian valmisteluun.

Oheismateriaali:

EI JULKAISTA - Valtionosuuslaskuri 2024, kaksikielisyyslisä
EI JULKAISTA - Laskentamallin periaatteet 30.8.2023

Kaupunginhallitus

§ 134

04.09.2023

Työllisyysalueen järjestämismallit ja eteneminen

KH 04.09.2023 § 134

184/00.04.01.00/2023

Lisätiedot:

henkilöstöjohtaja Maari Valli, puh. 040 670 8856
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Työllisyys- ja elinkeinopalvelujen järjestämismallit siirretään valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. TE2024-uudistuksen myötä valtiolta siirtyy kunnille vuoden 2025 alusta noin 100 erilaista TE-toimistojen, ELY-keskusten ja KEHA-keskuksen palvelua ja tehtävää. Rakennemuutoksella on vaikutuksia lakisääteisiin viranomaistehtäviin, toimintaympäristöön, kumppanuuksiin ja palveluihin. Näiden lisäksi uudistuksella on merkittäviä vaikutuksia kuntien talouteen ja sen ennakkointiin.

Työllisyysalueen muodostavien kuntien on toimitettava sopimus yhteisestä toimielimestä tai kuntayhtymän perussopimus työ- ja elinkeinoministeriöön 31.10.2023 mennessä. Samaan määräaikaan mennessä kuntien on toimitettava työvoimapalvelujen järjestämisestä suunnitelma, jossa tulee kuvata palvelujen järjestämisen ja tuottamisen mallit, käytettävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit, työvoimaviranomaisen asiointipisteiden sijoittuminen sekä työperäisen maahanmuuton edistäminen ja rakennemuutoksiin varautuminen. Lisäksi erilaiset tukitoiminnot on organisoitava osana uudistusta. Asiakkaat ja palveluvastuu siirtyvät uudelle työllisyysalueelle 1.1.2025. Uudistuksella on useita asiakaspalveluun liittyviä yhdyspintoja hyvinvointialueelle sekä koulutuspalveluihin. Lisäksi valmisteilla oleva kotoutumisen kokonaisuudistus kytkeytyy uudistukseen.

Kevään 2023 aikana Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi ja Vihti (EKKV) ovat valmistelleet mahdollista yhteistyötä yhteisestä työllisyysalueesta sopimiseksi. Valmistelu eteni päätöksentekoon siten, että EKKV yhteinen aiesopimus työllisyysalueen valmistelusta käsiteltiin jokaisen kunnan KH:ssa. Kirkkonummi ja Vihti eivät hyväksyneet aiesopimusta vaan lähtevät valmistelemaan Kirkkonummi, Vihti ja Siuntio työllisyysaluetta. Espoo ja Kauniainen hyväksyivät aiesopimuksen ja jo laista tulleiden kriteerienkin mukaan nämä kaupungit muodostavat yhteisen työllisyysalueen. Jotta valmistelun on mahdollista edetä syksyn aikana sopimusvaiheeseen, tulee kaupunginhallituksen muodostaa näkemys jo valmistelussa olleista vaihtoehdoista ja tehdä päätös niiden valmistelun etenemisestä. Todettakoon, että Espoon kaupunginhallitus on käsitellyt asiaa 28.8.2023 ja on päättänyt, että työllisyysaluetta lähdetään valmistelemaan vastuukuntamallilla.

Työllisyysalueen kuntien yhteistoiminnassa on kysymys kuntien lakisääteisestä yhteistoiminnasta. Kuntalain 8 §:n mukaan lakisääteisessä yhteistoiminnassa järjestämismallit on kunnan puolesta toisella kunnalla, ns. vastuukuntamalli, tai kuntayhtymällä. Kuntalain 8 §:n mukaan kunta vastaa tehtäviensä rahoituksesta, vaikka järjestämismallit on siirretty toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle.

Työllisyysalueen muodostavien kuntien tulee sopia keskenään tehtävän hoitamisesta aiheutuvien kustannusten jaosta.

Espoo ja Kauniainen tulevat muodostamaan työllisyysalueen, joten Espoon tulee päättää organisoitumismuodosta vastuukunnan ja kuntayhtymän välillä. Kuntayhtymään liittyvässä valmistelussa on kevään aikana tarkasteltu Omnian roolia TE-palvelujen järjestäjänä ja työvoimaviranomaisena. Osana valmistelua Espoon kaupunginhallitukselle on jo esitelty TE-palvelujen järjestämisen analyysia vastuukuntamallin (liikelaitos), kuntayhtymän ja Omnia koulutuskuntayhtymän kautta.

Tehtävien hoidosta järjestämismuodossa oleva kunta tai kuntayhtymä vastaa järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden

- yhdenvertaisesta saatavuudesta
- tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä
- tuottamistavasta
- tuottamisen valvonnasta ja
- viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.

Vastuukuntamallissa vastuukunta toimisi työvoimaviranomaisena.

Vastuukuntamallissa yhteinen toimielin, joka vastaa työvoimapalvelujen hoitamisesta. Toiminta voidaan organisoida osana vastuukuntaa useammalla eri tavalla, esimerkiksi vastuukunnan sisäisenä toimintana niin, että toimintaa ohjataan esimerkiksi lautakunnan kautta. Tällöin operatiivinen toiminta on kiinteä osa vastuukunnan omaa organisaatiota, osa linjaorganisaatiota. Toiminta voidaan organisoida myös liikelaitokseksi osana vastuukuntaa siten, että sen toimintaa ohjaa johtokunta.

Vastuukuntamallissa työllisyysalueen taloutta voidaan seurata talousarviossa ja kirjanpidossa erillisenä tehtävänä esim. nettobudjetoidun yksikön, taseyksikön tai liikelaitoksen kautta. Erillisen tehtävän yksikköön kootaan sopimusten mukaisten palvelujen järjestämisen kustannukset ja tuotot. Taseyksikölle ja liikelaitokselle laaditaan tuloslaskelman lisäksi erillinen tase ja rahoituslaskelma. Sopimuksen mukaisten tehtävien taloudenhoito on vastuukunnan vastuulla ja taloussuunnittelu on osa vastuukunnan taloussuunnitelmaa ja talousarviota. Kustannusten jakomallista ja laskutusperusteista sovitaan ja ne määräytyvät sen mukaan, mitä palveluita yhteistoimintaan sisällytetään. Kustannuksissa huomioidaan myös yhteistoiminnan tuki- ja hallintopalvelujen kustannukset. Vastuukuntamallissa voidaan hyödyntää kunnan tukipalveluita ja muita toimintoja ja sopimuksia.

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä mahdollistaa myös kuntayhtymän käytön organisointitapana. Aikaisemmin on selvitetty Omnia koulutuskuntayhtymän käyttämisestä työllisyysalueen organisointimuotona. Omnian hyödyntämistä harkittiin, kun työllisyysalueesta keskusteltiin Kirkkonummen, Kauniaisen ja Vihtin kanssa, mutta kevään aikana Kirkkonummi, Vihti ja Siuntio ovat päättäneet perustaa oman työllisyysalueensa. Kirkkonummi kuuluu Omnia kuntayhtymän jäsenkuntiin yhdessä Espoon ja Kauniaisten kanssa, minkä vuoksi Omnia hyödyntämistä organisoitumismuotona ei pidetä tässä

Kaupunginhallitus

§ 134

04.09.2023

---

kohden realistisena vaihtoehtona vaan yhteistyötä Omnian kanssa vahvistetaan entisestään muulla tavoin.

Täysin uuden kuntayhtymän perustaminen ei myöskään ole tarkoituksenmukaista. Tämä johtuu siitä, että noin 350 työntekijän toiminta vaatisi oman hallinnon ja tukipalveluiden rakentamista alusta asti, mikä olisi raskasta ja kustannustehotonta. Tämä vaihtoehto kohtaisi myös merkittäviä aikataulullisia haasteita.

Organisointumista tulee tarvittaessa tarkistaa sen jälkeen, kun ministeriö on tehnyt päätökset järjestämialueista ja niihin liittyvistä mahdollisista muutoksista. Kauniainen jatkaa yhteistyötä Espoon kanssa TE2024 valmistelussa sisältäen mm. palvelustrategian ja rahoitusmallin valmistelun.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi työllisyysalueen järjestämisvaihtoehdot ja etenemisen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Kaupunginhallitus

§ 135

04.09.2023

Lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta

KH 04.09.2023 § 135

419/00.04.01.02/2023

Lisätiedot:

hallintojohtaja Hanna Ormio, puh. 040 637 3683
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pyytää alueensa kunnilta lausuntoja hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki 11 § edellyttää hyvinvointialuetta laatimaan taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten hyvinvointialueen palvelustrategian. Palvelustrategiassa hyvinvointialueen tulee päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Palvelustrategian valmistelussa huomioidaan lainsäädännön mukaisesti hyvinvointialuestrategia, sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet, hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus on käynnistänyt palvelustrategian valmistelun 30.1.2023 § 6. Tavoiteaikatauluna on, että aluevaltuusto hyväksyy palvelustrategian kokouksessaan 24.10.2023.

Palvelustrategialuonnos on esityslistan **liitteenä 1**.

Hyvinvointialue pyytää kunnilta lausuntoa palvelustrategialuonnoksesta seuraavien osa-alueiden osalta:

1. Strateginen yhteentoimivuus
2. Yhteistyö yleisesti
3. Yhteistyön eri osa-alueet tarkemmin
4. Läpileikkaavat näkökulmat ja tavoitteet
5. Muut kysymykset ja kommentit

Lausunto annetaan vastaamalla hyvinvointialueen toimittamaan wepropol-kyselyllä 18.9.2023 mennessä.

Toimialojen yhteistyönä on laadittu luonnos Kauniaisten kaupungin lausunnoksi on **liitteenä 2**.

Kaupunginhallitus

§ 135

04.09.2023

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen 2 mukaisen lausunnon Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa hallintojohtajan tekemään teknisluonteisia korjauksia lausuntoon.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelustrategialuonnos
2. Kauniaisten kaupungin lausunto palvelustrategialuonnoksesta

Jakelu:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Lausunto Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026

YLKV 15.08.2023 § 66

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikan projekti-insinööri Anna Ahtila, puh. 050 544 6427
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen 23 §:n mukaan kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Hallituksen laatimasta ehdotuksesta on pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen. Taloussuunnitelman tulee sisältää mm. strategiasuunnitelma sekä tariffien ja palveluverkon muutoksia koskevat suunnitelmat. HSL -kuntayhtymän hallitus on kokouksessaan 13.6.2023 päättänyt pyytää taloussuunnitelmaehdotuksesta 2024 - 2026 jäsenkuntien lausunnot 31.8.2023 mennessä. Kauniaisten kaupunki on pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiseen koska kaupunginhallitus kokoontuu 4.9.2023.

Lausunnoissa on pyydetty esittämään kannanotto erityisesti seuraaviin kysymyksiin:

- Sitoutuvatko jäsenkunnat tavoitelähtöiseen budjettiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu?

o Talousarvio ja -suunnitelma pohjautuvat tavoitteeseen, että nousijamäärät saadaan strategian mukaiseen nousuvauhtiin ja toimenpiteisiin tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostetaan myös taloudellisesti TTS-kaudella.

o Talousarviossa ja suunnitelmassa ei esitetä ylijäämien palautusta jäsenkuntiin, vaan valtion koronatukien ansioista kertyneet ylijäämät jätetään HSL:lle ja käytetään TTS-kauden toimenpiteisiin, joilla matkustajamäärätavoitteet on mahdollista saavuttaa

- Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

o HSL on muodostanut yhteistä näkemystä yhdessä jäsenkuntiensa edustajien kanssa arvioimalla HSL:n tilannekuvaa ja rahoituspohjaa

o Tavoitteena oli luoda yhteinen tilanne- ja tulevaisuuskuva HSL:n rahoituksellisesta pohjasta, perussopimuksen määrittämistä velvoitteista sekä HSL:n kyvystä vastata asetettuihin erilaisiin velvoitteisiin 2020–2030-luvuilla. Mahdollinen jatkotyö on jäsenkuntien/omistajien vastuulla.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Lausuntopyyntö ja alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 ovat esityslistan oheismateriaalina. Lausuntopyyntöön liittyvä aineisto on myös julkaistu internet-osoitteessa:

<https://www.hsl.fi/paatoksenteko-a-Esityslistat-ja-poytakirjat/Hallitus-13.6.2023>

Strategiasuunnitelma ja strategiset tavoitteet

HSL:n strategia 2022-2025 – Asiakkuuksista kestävään kasvuun on hyväksytty tammikuun 2022 yhtymäkokouksessa ja täten lähestyy jo aikajakson puoliväliä. HSL:n visiona on olla vuonna 2030 kestävä liikunnan johtava toimija, mahdollistaja ja kumppani. HSL mahdollistaa sujuvan liikunnan koko seudulla ja toimii alustana innovaatioille ja kehittämiselle. Vahva yhteistyö on onnistumisen ja seudun elinvoimaisuuden edellytys. HSL rakentaa lisäarvoa tuottavia kumppanuussuhteita saumattoman liikenteen mahdollistamiseksi.

Arvot tukevat jokapäiväistä työtä ja ne ohjaavat valintoja strategian suuntaisesti. Strategian mukaiset arvot ovat:

- 1) HSL on luottamuksen arvoinen, luvattut lupaukset pidetään ja toiminta on vastuullista niin taloudellisesti, ekologisesti kuin sosiaalisesti sekä johdonmukaista ja avointa.
- 2) HSL uudistaa rohkeasti. HSL uudistaa ja uudistuu asiakastarpeita kuunnellen ja kokeilee rohkeasti vaihtoehtoisia toimintatapoja.
- 3) HSL onnistuu yhdessä. HSL on sitoutunut yhteisiin tavoitteisiin ja vastaa niiden saavuttamisesta yhdessä ja yksilöinä. Onnistutaan kuuntelemalla, kommunikoimalla ja jakamalla tietoa aktiivisesti.

Keskeiset TTS-kauden strategiset tavoitteet ovat:

- kohti päästötöntä joukkoliikennettä
- joukkoliikenteen käyttö ennätyslukemissa
- kustannustehokas joukkoliikenne
- tasapainoinen talous

Tiivistelmä keskeisistä TTS-suunnitelman lähtökohdista

Taloudellinen toimintaympäristö on epävarma ja Suomen talouskehityksen ennustaminen on vaikeaa. Alkuvuoden talouskehitys on Suomessa ollut odotettua parempi, kun Tilastokeskuksen mukaan bruttokansantuote (BKT) kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 0,2 % edellisestä vuosineljänneksestä. Maaliskuun katsauksessa valtiovarainministeriö ennustaa Suomen BKT:n supistuvan kokonaisuudessaan 0,2 % vuonna 2023. Suomen talouden odotetaan kokevan lievän taantuman, mutta loppuvuodesta talous olisi takaisin kasvu-uralla. Inflaation hidastumisen ja palkankorotusten myötä 14 vuoden takaiselle tasolle tipahtaneen ostovoiman ennustetaan toipuvan vähitellen. Tosin korkotason nosto

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

---

ja sen vaikutusten heijastuminen talouteen näkyy osin pitkällä viiveellä. Korkoshokin välittyminen talouteen on vielä kesken ja vasta myöhemmin, kenties loppuvuodesta, nähdään sen vaikutukset kokonaisuudessaan.

Koronakriisin osalta on näkyvässä tilanteen normalisoituminen. Lipputulot ovat alkuvuonna olleet vuoden 2019 takaisesta tilanteesta jäljessä – 1,2 % ja alkuvuoteen 2022 verrattuna kasvaneet + 39 %. Nousijamäärissä HSL on edelleen takamatkalla verrattuna vuoden 2019 tilanteeseen. Lipunhintojen korotukset vuodelle 2023 vaikuttivat erityisesti kappalemääräiseen myyntiin AB- ja BC-alueilla, vaikka HSL vei määräaikaisen arvonlisäveron poiston aikajaksolla 1.1.-30.4.2023 suoraan lippujen hintoihin kohdistettuna koko vuodelle. Loppuvuoden 2023 osalta on haasteellista saavuttaa asetettu tavoite nousijamäärien osalta.

Toiminta- ja taloussuunnitelma perustuu strategiaan, jossa tavoite vuodelle 2025 on 400 miljoonaa nousua. Sen tavoittamiseksi tulisi nykyennusteen mukaan vuosina 2023-25 saada noin 2,3 % lisää matkustajia joka vuosi. HSL on lausuntopyynnössään tiedottanut, että TTS-kaudelle asetettu nousijamäärätavoitteen saavuttaminen edellyttää sekä lippujen hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2023. Vuonna 2024 HSL:n keskeisimpiä tavoitteita on saada nousijamäärät strategian edellyttämään kasvuvauhtiin.

HSL:n strategiana on panostaa kasvuun asiakkaiden houkuttelemiseksi kestävien liikkumismuotojen pariin. HSL esittää, että joukkoliikenteen tarjontaa lisättäisiin kasvun saamiseksi. Nousijamäärän kasvua HSL tavoittelee myös taroituksenmukaisesti kohdennetuilla ja erinomaisen asiakaskokemuksen tarjoamilla palveluilla sekä sensitiivisillä hinnoitteluratkaisuilla. HSL tavoittelee matkaketjujen parantamista tunnistamalla, mittaamalla ja kehittämällä matkaketjujen kriittisten pisteiden asiakaskokemusta. Osana sujuvia matkaketjuja HSL edistää liityntäpysäköinnin käyttöä. HSL pilotoi liityntäpysäköinnin maksamista HSL-sovelluksella ja parantaa liityntäpysäköinnistä tarjottavaa ajantasaista tietoa.

HSL:n lipputilihankkeen myötä tullaan ottamaan lähimaksu käyttöön kaikissa liikennevälineissä. HSL tulee uudistamaan myös matkustajainformaatiojärjestelmänsä taatakseen laadukasta ja kustannustehokkaasti tuotettua tietoa matkustajille, muille toimijoille ja HSL:n oman liikennetuotannon ohjaukselle tulevaisuudessakin.

Matkustajamäärän kasvun yhtenä haasteena ovat suuret infrahankkeet ja niihin liittyvät massiiviset poikkeusjärjestelyt. Suuria lähivuosien hankkeita ovat muun muassa Espoon kaupunkirata, Vantaan raitiotie, Kruunusillat, Mannerheimintien remontti ja Kalasatamasta Pasilaan -raitiotiehanke. Työmaat ja poikkeusliikennejärjestelyt heikentävät matkustuskokemusta ja saavutettavuutta, mikä heijastuu nousijamääriin. Korvaavan liikenteen järjestäminen kasvattaa myös kustannuksia.

Vuoden 2023 suurimpina kasvuntuojoina on loppuvuonna 2022 liikennöinnin aloittanut Länsimetron jatke ja vuoden 2023 lopulla liikennöinnin aloittava Raide-

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Jokeri. HSL hakee kasvua testaamalla sarjalippua asiakkailta vastatakseen etätöiden kasvun aiheuttamiin muutoksiin.

Bussiliikenteen suunnitelmakauden hankkeista ja työmaista johtuvat muutokset käsittävät uusia linjavaroja ja vuorojen lisäyksiä, jotka ovat vaikutuksiltaan vähäiset Kauniaisten kannalta. Espoon kaupunkiradan rakennustöistä johtuvat junaliikenteen liikennöintikatkokset ja korvaaminen bussiliikenteellä tulee näkyämään Kauniaisissa TTS-kauden aikana.

Toimintatulot ja kuntaosuudet

HSL:n toimintatulot koostuvat pääosin kuntaosuuksista ja lipputulosta. Muita tuloja ovat mm. valtionavustukset ja tuet sekä tarkastusmaksut. HSL:n toimintatulot vuonna 2024 ovat yhteensä 923,4 milj. euroa. Kasvu kuluvaan vuoteen ennusteeseen verrattuna on 64,9 milj. euroa (7,6 %). Toimintatulojen arvioidaan olevan 933,1 milj. euroa vuonna 2025 ja 950,2 milj. euroa vuonna 2026.

Vuonna 2024 arvioidaan kertyvän lipputulosta yhteensä 382,7 milj. euroa. Vuoden 2024 lipputulotavoite on 13,3 milj. euroa (3,6 %) kuluvaan vuoteen 2023 ennustetta suurempi. Lipputulot muodostavat 41,4 % HSL:n toimintatuloista vuonna 2024. Lipputulosten arvioidaan olevan 405,0 milj. euroa vuonna 2025 ja 420,0 milj. euroa vuonna 2026.

Menot, joita ei voida kattaa lipputulolla tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kunta-osuuslaskelmat taloussuunnitelmakaudelle 2024-2026 on esitetty oheismateriaalissa.

Taloussuunnitelma ja kuntaosuudet eivät sisällä matkustajamäärän kasvattamisen ja palvelutason parantamisen lisäpanostukseen käytettäviä varoja. Lisäpanostus kustannettaisiin alkuun koronatuojien ansiosta kertyneillä ylijäämillä. Tarvittaessa lisäkustannukset tuodaan taloussuunnitelman muutoksina Yhtymäkokouksen käsittelyyn sitovien toimintamenojen ylityksessä. Tämän takia vuoden 2022 koronatuojen, joka oli 49,2 milj. euroa, verran olevaa ylijäämää ei esitetä palautettavaksi jäsenkunnille. Kuntaosuudet ovat vuonna 2024 yhteensä 517,1 milj. euroa (Kauniainen 2,037 milj. euroa). Kuntaosuuksilla katetaan keskimäärin 56,7 % kuntayhtymän kustannuksista (keskimääräinen subventio-% on 56,7). Kuntaosuus vuodelle 2025 on yhteensä 504,9 milj. euroa ja vuodelle 2026 kuntaosuus on 506,6 milj. euroa. Kauniaisten kuntaosuus olisi vuonna 2025 1,9 milj. euroa ja vuonna 2026 2,0 milj. euroa.

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,9 milj. euroa vuosina 2024-2026. MAL-sopimuksissa sidottua ilmastoperusteista tukea on arvioitu saatavan 7,1 milj. euroa vuosina 2024-2026. Muita tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 0,5 milj. euroa vuodelle 2024. Tuot on kohdistettu jäsenkunnille asu-kaslukujen suhteessa.

Tarkastusmaksu on ollut 80 euroa vuodesta 2007 lähtien. Tarkastusmaksun korottamista on esitetty liikenne- ja viestintäministeriölle ja asetus on lausuntokierroksen 05/2023 jälkeen jätetty linjattavaksi seuraavalle ministeriölle.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Tarkastusmaksutuottoja arvioidaan kertyvän 4,3 milj. euroa vuosina 2024-2026, joista kirjataan luottotappiota/-varauksia yhteensä noin 2,0 milj. euroa vuosittain. Tarkastusmaksutuotot on laskettu TTS:ään voimassaolevan 80 euron tarkastusmaksun mukaisina.

Vuokratulot 2024 vuonna ovat 3,1 milj. euroa. Muut toimintatulot 2024 ovat liitteen 1 laskelmassa 4,8 milj. euroa, kun taas tekstissä ilmoitettuna 3,7 milj. euroa, käsittäen lähinnä palvelumaksuja ja edelleen veloitettavia korvauksia.

Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2024 ovat yhteensä 905,7 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2023 ennusteesta 45,4 milj. euroa (5,3 %). Vuonna 2025 toimintamenojen arvioidaan olevan 915,3 milj. euroa ja 927,4 milj. euroa vuonna 2026.

Palveluiden ostomenot ovat yhteensä 870,0 milj. euroa vuonna 2024, mikä vastaa 96,1 % HSL:n kaikista toimintamenoista. Vuosina 2025-2026 palveluiden ostomenot ovat 879,4 milj. euroa ja 891,4 milj. euroa.

Liikennöitsijöille maksetaan joukkoliikenteen operoinnista vuonna 2024 yhteensä 611,4 milj. euroa, joka on 67,5 % HSL:n toimintamenoista. Liikennöitsijöille maksettavissa korvauksissa ei ole huomioitu lisäpanostuksia tarjontaan. Lisäpanostusten tarkemmat vaikutukset selviävät suunnittelun edetessä syksyllä. Alla olevassa taulukossa on eritelty eri joukkoliikennemuotojen osuuksia kustannuksista:

Taulukko:

Arvioidut ope- rointikulut, milj. euroa	Bussi	Juna	Metro	Raitiotie	Lautta	Pikaraitio
2023	360,3	95,2	64,7	61,8	4,2	9,7
2024	357,8	96,1	62,3	70,7	5,2	19,4
2025	358,2	96,3	63,3	76,0	5,0	20,8
2026	367,6	100,3	63,7	74,3	5,0	21,3

Muut HSL:n pienemmät menot on eritelty alla:

- Henkilöstömenot ovat 25,6 milj. euroa vuonna 2024
- Muita palveluja kuin operaattori- ja infrapalveluja ostetaan vuonna 2024 41,2 milj. eurolla. Näitä ovat esim. markkinointi- ja asiantuntijapalvelut, IT-palvelut sekä huolto- ja vartiointipalvelut.
- Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2024 varattu 0,8 milj. euroa
- Vuokramenot vuonna 2024 ovat 5,1 milj. euroa

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

· Muut menot vuonna 2024 ovat 4,2 milj. euroa

HSL:n ja sen jäsenkuntien välinen sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta on ollut voimassa vuodesta 2010. Vuonna 2024 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 217,4 milj. euroa. Infrakustannukset vuonna 2024 ovat yhteensä 16,8 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2023 ja 75,7 milj. euroa suuremmat kuin vuonna 2022. Uudet joukkoliikenneinvestoinnit kasvattavat merkittävästi HSL:n infrakustannuksia ja vaikuttavat osaltaan joukkoliikenteen matkalippujen hintoihin. Valmistuvat uudet infrahankkeet luovat edelleen painetta korottaa lipunhintoja kustannustason nousua enemmän tai kasvattaa kuntien rahoitusosuuksia.

Kauniaisten kaupungilla ei tällä hetkellä ole laskutettavia infrakuluja. Jatkossa Espoon kaupunkiratahankkeen myötä myös Kauniaisille muodostuu nykyisen sopimuksen mukaan laskutettavia infrakorvauksia. Infrakorvaussopimuksen periaatteiden mukaisesti puolet hankkeen pääomakustannusten arvosta vähennetään ko. kuntien oman joukkoliikenteen infrakorvauslaskutuksen yhteydessä.

Kuntayhtymän investointimenot ovat 19,1 milj. euroa vuonna 2024, 14,5 milj. euroa vuonna 2025 ja 13,2 milj. euroa vuonna 2026.

Rahoitustulot ja -menot: HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026 sisältää vuonna 2020 nostetun 50 milj. euron talousarviolainan kustannukset. Tätä lainaa on jäljellä vuoden 2023 lopussa 34,2 milj. euroa. Lainaa lyhennetään 5,3 milj. eurolla vuosittain.

Tilikauden 2024 tulos on nolla euroa eli tilikaudelle arvioidut kulut katetaan tilikaudelle arvoituilla vuosituloilla.

Esitys lausunnoksi:

Sitoutuminen tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu

Tavoitelähtöinen budjetointi sisältää merkittäviä epävarmuuksia ja on vaikea lähtökohta jäsenkuntien pyrkimyksessä oman taloutensa hallintaan. Budjettivalmistelun tulisi tuottaa tavoitteista johdettuja numeroita. Budjetti ilman loppuun asti mietittyjä taloudellisia vaikutuksia on keskeneräinen. Toki luvut voivat budjetin laadintavaiheessa olla vain arvioita, mutta silti ne tulee laskea ja esittää osana valmistelua. Ei riitä, että vaikutukset ilmaistaan sanallisesti, kuten "selviää myöhemmin" ja "tietämys kehittyy ajassa". Jäsenkunnat tarvitsevat oman talousarvionsa laadintaan ja taloutensa rahoittamiseen selkeän tiedon mm. kuntaosuuksien suuruudesta. HSL:n pyyntö jäsenkunnille sitoutua tavoitelähtöiseen budjetointiin, jonka taloudelliset vaikutukset selviävät myöhemmin, ja rahoitetaan talousarviomuutoksina Yhtymäkokouksessa tarkoittaa käytännössä menoautomaatin luomista kuntaosuuksiin. Talousarviomuutosten

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

---

tulee olla viimesijainen ratkaisu force majeure-tilanteessa, ei talousarviovalmistelun lähtökohta.

Tavoitelähtöisen budjetoinnin päätavoite nousujen saamisesta nousuun, ei sellaisenaan takaa strategisten tavoitteiden saavuttamista, eli lipputulojen kasvun myötä vahvistuvaa taloutta ja kustannustehokkuutta, mikä kuitenkin lienee varsinainen tarkoitus. Varsinkin näin, jos nousujen määrän kasvua pyritään toteuttamaan tarjonnan lisäämisellä, sillä tällöinhän lisätään samalla myös kustannuksia. Nousujen määrä itsessään ei ole oikea mittari myönteiselle kehitykselle. Teoriassa samat kausilippujen haltijat voivat matkustaa enemmän, mutta tuloja ei tätä kautta saada yhtään lisää. Olennaista olisi saada joukkoliikenteen piiriin uusia maksavia asiakkaita, esim. nykyisiä henkilöautojen käyttäjiä. Tällöin kuvaavampi mittari toivotulle kehitykselle voisi olla juuri uusasiakkaiden määrän kehitys, tai joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu. Potentiaaliset asiakkaat, jotka eivät tällä hetkellä valitse joukkoliikennettä, eivät tee niin jatkossakaan, vaikka omalle reitille lisättäisiinkin vuoroja. HSL kertoo kasvattavansa myyntiä asiakkuuksia johtamalla, asiakasymmärryksellä sekä hyödyntämällä dataa. Tämä on oikea kehityssuunta. Toimien pitää perustua dataan, faktoihin sekä asiakasymmärrykseen eikä tarkemmin suunnittelemtomiin kokeiluihin, jollaisena lisäpanostukset tarjontaan nyt esittäytyvät. Kokeiluilla on oma paikkansa HSL:n toimenpiteissä, mutta se ei saa olla budjetin lähtökohta.

Uusasiakashankinta tarvitsee tuekseen tietoa potentiaalisten asiakkaiden tarpeista ja nousumäärien nostaminen tarvitsee puolestaan analyysiä miksi käyttäjämäärät eivät ole palautuneet. Pitää selvittää, miksi asiakkaat eivät valitse joukkoliikennettä entiseen tapaan ja miten joukkoliikenteen pariin saataisiin uusia asiakkaita. Helsingin seudun väestönkasvu on kuitenkin jo palautunut ja kasvua on ollut vuoden 2023 tammi- maaliskuussa 5400 henkilöä. Tämä potentiaali pitää hyödyntää uusasiakashankinnassa.

Niin kauan kuin tällaista analyysiä ei ole käytettävissä, ja sen jälkeenkin, tulee tarjonta mitoittaa kysynnän mukaan. Kuten aina, menot tulee suunnitella sen mukaisesti, mihin tulot antavat myöten.

Toimintasuunnitelma

Strategian tavoite joukkoliikenteen käytön ennätyslukuista edellyttää panostusta asiakaskokemukseen, mikä onkin huomioitu toimintasuunnitelmassa. On muistettava, että osana asiakaskokemusta on palvelun hinta. Lipunmyyntimääristä päätellen on AB- ja BC-vyöhykkeillä kertalipun osalta jo tullut vastaan hintakatto. Lipunmyyntimäärien ja operointikustannuksien/km perusteella voidaan kysyä, onko HSL:n linjaus ulompien vyöhykkeiden lipunhintojen suhteellisesta alentamisesta verrattuna AB- ja BC-vyöhykkeiden hintoihin, ollut oikea. Operointikustannukset kilometriä kohden ovat kasvaneet reilusti parin viime vuoden aikana ja ennusteen mukaan kasvu jatkuu. Tämä ei ole kustannustehokasta. Myöskään asiakas ei koe oikeudenmukaiseksi nykyistä hinnoittelua, jossa lyhyen matkan hinta on huomattavan kallis suhteessa pidemmän matkan lippujen hintaan. Nykyinen hinnoittelupolitiikka ei houkuttele uusia satunnaiskäyttäjiä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Käyttäjälukujen kasvu ennätyskorkealle vaatii uusasiakkuuden potentiaalinn tunnistamisen ja sitouttamisen vähintään joukkoliikenteen satunnaiskäyttäjiksi. Helsingin seudun väestönkasvu on palautunut ja on jälleen kasvusuunnassa. Tämä potentiaali pitää hyödyntää uusasiakashankinnassa. Palvelun laadun ja hinnan pitää olla tasapainossa, jotta asiakaspotentiaali saadaan hyödynnettyä täysimittaisesti. Kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpommaksi, sujuvammaksi ja kustannustehokkaammaksi kuin yksityisautoilu.

Osana asiakaskokemusta on asiakasvuorovaikutus, jota tulee kehittää edelleen ja eri kanavia hyödyntäen. Pitää muistaa, että tietoa ja palvelua tarvitaan monessa eri muodossa, koska kaikki asiakasryhmät eivät koe digitaalisia kanavia omanaan. Lipun hankinta on osa asiakasvuorovaikutusta ja tällä hetkellä lippujen myynti perustuu vahvasti sovelluksen ja tätä kautta älypuhelimien käyttöön. Harvoin joukkoliikennettä käyttävälle tai uusasiakkaalle lipun ostaminen vaatii nykyään monen eri asian selvittämistä etukäteen. Näitä ovat mm. vyöhykkeet, HSL-sovelluksen käyttö ja lipputuotteiden erot, unohtamatta lipun näyttämisen eroavaisuuksia eri liikennevälineiden ja jopa linjatyyppien kesken. On hyvä, että lipputilihankkeen kautta lähimaksumahdollisuus on tulossa liikennevälineisiin ja tulee näin helpottamaan lipun ostamista jossain määrin. Myös HSL-sovelluksen toimintavarmuutta pitää parantaa.

HSL toteaa lausunnossaan, että kasvun ajureina toimivat 2023 länsimetron laajennus sekä pikaraitiotielinjan 15 eli Raide-Jokerin liikennöinnin aloittaminen. On tärkeätä, että uusien yhteyksien aloittaessa huomioidaan matkaketjujen muutokset vaikutusalueen asukkailla, sillä pienetkin muutokset voivat joko lisätä tai vähentää matkustajamääriä. On tärkeätä kuunnella asukkaita ja heidän tarpeitaan ja toiveitaan.

Liikenteen palvelutasoa kehitettäessä on huomioitava, että asiakasdatan pohjalta tehtävät muutokset eivät välttämättä tue joukkoliikennettä käyttämättömien siirtymistä joukkoliikenteen käyttäjiksi. Markkinaymmärryksen ja sitä kautta muutosten on perustuttava laaja-alaiseen dataan kaikilta asiakasryhmiltä ja myös potentiaalisten asiakkaiden mielipide tulee huomioida muutoksissa. Asiakasymmärryksen kautta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. Lisääntyvät liikennevälineiden vaihdot ja paikallislinjojen karsimiset vastoin asiakkaiden toiveita eivät tue erinomaisen asiakaskokemuksen saavuttamista. HSL:n tuleekin rohkeasti etsiä suunnitteluratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä.

HSL suorittaa säännöllisesti asiakastytyväisyystutkimuksia. Viimeisimmässä, keväällä 2023 toteutetussa tutkimuksessa 86 % matkustajista oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä HSL:n palveluihin. Tämä on erinomainen asia ja vastaavia kyselyitä on syytä jatkossakin toteuttaa joukkoliikenteen kehittämiseksi ja vastaamaan matkustajien odotuksiin. On kuitenkin huomattava, että kysely suoritettiin bussi-, raitio-, metro- ja lähijunaliikenteessä eli kohdistettuna asiakkaille, jotka ovat jo valinneet joukkoliikenteen. Uusien asiakkaiden tavoittelemiseksi ja joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi tulisi

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

---

kyselyitä suorittaa myös sellaisille kohderyhmille, jotka eivät joukkoliikennettä käytä. Näin voitaisiin löytää keinoja heidän saamiseksi palveluiden piiriin.

HSL on lausuntopyynnössään tiedottanut, että TTS-kaudelle asetettu nousijamäärätavoitteen saavuttaminen edellyttää sekä lippujen hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2023. Tästä tarkastelusta ja mahdollisista toimenpiteistä ei ole kerrottu tarkemmin lausuntoaineistossa. Myöskään tarjonnan mahdollisia lisäpanostuksia ei ole esitetty aineistossa. On hyvä, että HSL on valmis tekemään muutoksia tavoitteen saavuttamiseksi, mutta lausuntoaineistossa tulisi olla nämä mahdolliset muutokset esitettyinä.

Taloussuunnitelma

Kuntaosuudet ovat kasvaneet vuosittain ja Kauniaisille arvioitu kuntaosuus vuosille 2025-2026 on 1,9-2,0 milj. euroa, kun vuonna 2020 kuntaosuus budjetoitiin 0,850 milj. euron suuruisena. Kauniainen huomauttaa, että ei ole sovittu, että kuntaosuudet voivat koronapandemian jälkeen olla pysyvästi 50-55 % välissä, saati ylittää vielä tätäkin osuutta, kuten HSL nyt esittää. Kuntaosuuksilla tulee kattaa aiempaan tapaan kokonaiskustannuksista enintään 50 %. Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin on ollut ymmärrettävästä syystä väliaikaisesti suurempi, mutta vain väliaikaisesti. Pandemia on nyt ohi ja HSL:n tulee palata 50 % maksimiin kuntaosuuksissa. Jatkuva kuntaosuuksien kasvu kustannusten kasvua enemmän rasittaa kuntien jo valmiiksi tiukkaa taloutta ja on jostain muusta kunnan toiminnasta pois.

Yleinen inflaatio ja kustannustason nousu aiheuttavat huolta, että menot lisääntyvät enemmän kuin HSL on budjetoitunut. Inflaatio osoittaa laantumisen merkkejä, mutta maailmantaloudellinen tilanne on edelleen epävakaa. Lukuisat suuret infrahankkeet osaltaan lisäävät taloudellisia paineita. Kauniainen toivoo, että HSL tarkastelisi omaa toimintaansa kriittisesti ja loisi toimintatapoja, jotka vähentävät kuntayhtymän menoja tai parantaisivat tuottavuutta. Tarjonnan lisääminen nyt esitetyn budjettivalmistelun päälle ei ole tällainen keino.

Sopimusten joustavuutta tulisi pystyä lisäämään kysynnän ja tarjonnan tasapainon hallitsemiseksi. Sopimusten joustavuuden merkitys on erityisen tärkeä toimintasuunnitelman lisäpanostusten hallinnassa, mikäli niitä päädytään toteuttamaan. Lisäpanostukset eivät saa perustua pitkiin sopimuksiin, joista ei päästä eroon, mikäli ne eivät tuotakaan toivottua tulosta.

Tarjonnan mahdollisten lisäpanostusten rahoittaminen aiemmilta vuosilta kertyneillä ylijäämillä ei ole hyväksyttävä toimintatapa. Ylijäämät ovat kertyneet aiemmin hyväksytyistä talousarvioista ja korona-ajan korotetuista kuntaosuuksista. Lisäpanostusten kohdentamista ei ole edes esitetty, jolloin ei ole tiedossa minkä kunnan asukkaiden hyödyksi ne koituisivat. Ylijäämien käyttö ei myöskään takaa kunnille tasa-arvoista kohtelua. Osalle kunnista on kertynyt ylijäämää, kun taas osalle alijäämää. Ylijäämät ovat niitä maksaneiden kuntien rahaa.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

Toivottava toimintatapa olisi, että HSL pohtisi ja esittäisi asiaan ratkaisuvaihtoehtoja osana kuntayhtymän toiminnan ja talouden suunnittelua, toki yhteistyössä jäsenkuntien kanssa kuten tilannekuva muodostettaessa on toimittukin. Infrahankkeet ovat keskeisessä roolissa seudullista liikennejärjestelmää kehitettäessä, ja HSL on avainasemassa taloudellisten haasteiden tarkastelussa. Vasta konkreettisen esityksen jälkeen on mahdollista lausua infrakorvausjärjestelmän kehittämisestä.

Infrakorvausjärjestelmä on muuttanut merkittäväällä tavalla HSL:n kustannusrakennetta kuntayhtymän perustamisvuosiin nähden. On totta, että infrakustannusten osuus on noin kaksinkertaistunut ja on nykyisin lähes neljäsosa kustannuksista, ja edelleen kasvamaan päin. Isoja joukkoliikenneinvestointeja on tehty ja niitä on tulossa lisää. Infrakustannusten kasvun kohdistaminen joukkoliikenteen lippujen hintoihin on uhka joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden saamiselle nousuun.

Muutoksia nykyiseen infrajärjestelmään ei kuitenkaan saa kohdistaa jo käynnissä oleviin tai hyväksytyihin hankkeisiin, joiden kokonaisrahoituksen ratkaisuja harkittaessa on nykyisellä järjestelmällä ollut merkitystä. Mikäli infrakorvausjärjestelmää uudistetaan, tulee uusien sääntöjen koskea vain uusia hankkeita, joiden rahoituksessa uusi järjestelmä voidaan ottaa huomioon alusta alkaen. Kuntien tulee pystyä luottamaan, että hankkeiden rahoitusjärjestelyt pysyvät sovitun mukaisina.

Joukkoliikenteen infrainvestointien kannattavuuden on viime vuosina enenevässä määrin mielletty perustuvan kaupunkitaloudellisiin vaikutuksiin ja maankäytön kehittämiseen perustuviin hyötyihin. Infrahankkeet lisäävät kaavoitusta ja nostavat maan arvoa vaikutuspiirissään. Kun näin on, yhtenä mahdollisena uutena rahoituskanavana voitaisiin harkita jonkin, vaikka pienenkin, prosenttiosuuden varaamista hankkeen vaikutuspiiriin maankäyttösopimuskorvauksista uudelle infrahankkeelle. Samalla vahvistettaisiin yleistä periaatetta, jonka mukaan hyötyjä maksaa, ei ainoastaan käyttäjä. Mallissa olisi varmasti eriaikaisuutta sopimuskorvausten tulouttamisen ja infrahankkeen rahoitustarpeen kesken, mutta ne olisivat ratkaistavissa rahoitusjärjestelyin.

Infrakorvausjärjestelmää pitää joka tapauksessa jatkossa yksinkertaistaa ja karsia. Sääntöjen pitää olla selkeät ja maksujen kohdistua ainoastaan varsinaiseen infraan.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSL:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSL-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024 - 2026.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin välittömästi.

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 04.09.2023 § 136

331/00.04.01.02/2023

Esitys lausunnoksi vastaa yhdyskuntavaliokunnan käsittelyssä ollutta lausuntoehdotusta. Aikataulusyistä tämä asia tulee tarkastaa kokouksessa.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle seuraavan lausunnon HSL-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024 – 2026:

Sitoutuminen tavoitelähtöiseen budjetointiin, jolla mahdollistetaan joukkoliikenteen käyttäjämäärien kasvu

Tavoitelähtöinen budjetointi sisältää merkittäviä epävarmuuksia ja on vaikea lähtökohta jäsenkuntien pyrkimyksessä oman taloutensa hallintaan. Budjettivalmistelun tulisi tuottaa tavoitteista johdettuja numeroita. Budjetti ilman loppuun asti mietittyjä taloudellisia vaikutuksia on keskeneräinen. Toki luvut voivat budjetin laadintavaiheessa olla vain arvioita, mutta silti ne tulee laskea ja esittää osana valmistelua. Ei riitä, että vaikutukset ilmaistaan sanallisesti, kuten "selviää myöhemmin" ja "tietämys kehittyy ajassa". Jäsenkunnat tarvitsevat oman talousarvionsa laadintaan ja taloutensa rahoittamiseen selkeän tiedon mm. kuntaosuuksien suuruudesta. HSL:n pyyntö jäsenkunnille sitoutua tavoitelähtöiseen budjetointiin, jonka taloudelliset vaikutukset selviävät myöhemmin, ja rahoitetaan talousarviomuutoksina Yhtymäkokouksessa tarkoittaa käytännössä menoautomaatin luomista kuntaosuuksiin. Talousarviomuutosten tulee olla viimesijainen ratkaisu force majeure-tilanteessa, ei talousarviovalmistelun lähtökohta.

Tavoitelähtöisen budjetoinnin päätavoite nousujen saamisesta nousuun, ei sellaisenaan takaa strategisten tavoitteiden saavuttamista, eli lipputulojen kasvun myötä vahvistuvaa taloutta ja kustannustehokkuutta, mikä kuitenkin lienee varsinainen tarkoitus. Varsinkin näin, jos nousujen määrän kasvua pyritään toteuttamaan tarjonnan lisäämisellä, sillä tällöinhän lisätään samalla myös kustannuksia. Nousujen määrä itsessään ei ole oikea mittari myönteiselle kehitykselle. Teoriassa samat kausilippujen haltijat voivat matkustaa enemmän, mutta tuloja ei tätä kautta saada yhtään lisää. Olennaista olisi saada joukkoliikenteen piiriin uusia maksavia asiakkaita, esim. nykyisiä henkilöautojen

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

---

käyttäjiä. Tällöin kuvaavampi mittari toivotulle kehitykselle voisi olla juuri uusasiakkaiden määrän kehitys, tai joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvu. Potentiaaliset asiakkaat, jotka eivät tällä hetkellä valitse joukkoliikennettä, eivät tee niin jatkossakaan, vaikka omalle reitille lisättäisiinkin vuoroja. HSL kertoo kasvattavansa myyntiä asiakkuuksia johtamalla, asiakasymmärryksellä sekä hyödyntämällä dataa. Tämä on oikea kehityssuunta. Toimien pitää perustua dataan, faktoihin sekä asiakasymmärrykseen eikä tarkemmin suunnittele mattomiin kokeiluihin, jollaisena lisäpanostukset tarjontaan nyt esittäytyvät. Kokeiluilla on oma paikkansa HSL:n toimenpiteissä, mutta se ei saa olla budjetin lähtökohta.

Uusasiakashankinta tarvitsee tuekseen tietoa potentiaalisten asiakkaiden tarpeista ja nousumäärien nostaminen tarvitsee puolestaan analyysiä miksi käyttäjämäärät eivät ole palautuneet. Pitää selvittää, miksi asiakkaat eivät valitse joukkoliikennettä entiseen tapaan ja miten joukkoliikenteen pariin saataisiin uusia asiakkaita. Helsingin seudun väestönkasvu on kuitenkin jo palautunut ja kasvua on ollut vuoden 2023 tammi- maaliskuussa 5400 henkilöä. Tämä potentiaali pitää hyödyntää uusasiakashankinnassa.

Niin kauan kuin tällaista analyysiä ei ole käytettävissä, ja sen jälkeenkin, tulee tarjonta mitoittaa kysynnän mukaan. Kuten aina, menot tulee suunnitella sen mukaisesti, mihin tulot antavat myöten.

Toimintasuunnitelma

Strategian tavoite joukkoliikenteen käytön ennätyslukuista edellyttää panostusta asiakaskokemukseen, mikä onkin huomioitu toimintasuunnitelmassa. On muistettava, että osana asiakaskokemusta on palvelun hinta. Lipunmyyntimääristä päätellen on AB- ja BC-vyöhykkeillä kertalipun osalta jo tullut vastaan hintakatto. Lipunmyyntimäärien ja operointikustannuksien/km perusteella voidaan kysyä, onko HSL:n linjaus ulompien vyöhykkeiden lipunhintojen suhteellisesta alentamisesta verrattuna AB- ja BC-vyöhykkeiden hintoihin, ollut oikea. Operointikustannukset kilometriä kohden ovat kasvaneet reilusti parin viime vuoden aikana ja ennusteen mukaan kasvu jatkuu. Tämä ei ole kustannustehokasta. Myöskään asiakas ei koe oikeudenmukaiseksi nykyistä hinnoittelua, jossa lyhyen matkan hinta on huomattavan kallis suhteessa pidemmän matkan lippujen hintaan. Nykyinen hinnoittelupolitiikka ei houkuttele uusia satunnaiskäyttäjiä.

Käyttäjälukujen kasvu ennätyskorkealle vaatii uusasiakkuuden potentiaalın tunnistamisen ja sitouttamisen vähintään joukkoliikenteen satunnaiskäyttäjiksi. Helsingin seudun väestönkasvu on palautunut ja on jälleen kasvusuunnassa. Tämä potentiaali pitää hyödyntää uusasiakashankinnassa. Palvelun laadun ja hinnan pitää olla tasapainossa, jotta asiakaspotentiaali saadaan hyödynnettyä täysimittaisesti. Kasvun edellytys on, että matkanteko koetaan helpommaksi, sujuvammaksi ja kustannustehokkaammaksi kuin yksityisautoilu.

Osana asiakaskokemusta on asiakasvuorovaikutus, jota tulee kehittää edelleen ja eri kanavia hyödyntäen. Pitää muistaa, että tietoa ja palvelua tarvitaan monessa

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

---

eri muodossa, koska kaikki asiakasryhmät eivät koe digitaalisia kanavia omanaan. Lipun hankinta on osa asiakasvuorovaikutusta ja tällä hetkellä lippujen myynti perustuu vahvasti sovelluksen ja tätä kautta älypuhelimien käyttöön. Harvoin joukkoliikennettä käyttävälle tai uusasiakkaalle lipun ostaminen vaatii nykyään monen eri asian selvittämistä etukäteen. Näitä ovat mm. vyöhykkeet, HSL-sovelluksen käyttö ja lipputuotteiden erot, unohtamatta lipun näyttämisen eroavaisuuksia eri liikennevälineiden ja jopa linjatyyppien kesken. On hyvä, että lipputilihankkeen kautta lähimaksumahdollisuus on tulossa liikennevälineisiin ja tulee näin helpottamaan lipun ostamista jossain määrin. Myös HSL-sovelluksen toimintavarmuutta pitää parantaa.

HSL toteaa lausunnossaan, että kasvun ajureina toimivat 2023 länsimetron laajennus sekä pikaraitiotielinjan 15 eli Raide-Jokerin liikennöinnin aloittaminen. On tärkeitä, että uusien yhteyksien aloittaessa huomioidaan matkaketjujen muutokset vaikutusalueen asukkailla, sillä pienetkin muutokset voivat joko lisätä tai vähentää matkustajamääriä. On tärkeitä kuunnella asukkaita ja heidän tarpeitaan ja toiveitaan.

Liikenteen palvelutasoa kehitettäessä on huomioitava, että asiakasdatan pohjalta tehtävät muutokset eivät välttämättä tue joukkoliikennettä käyttämättömien siirtymistä joukkoliikenteen käyttäjiksi. Markkinaymmärryksen ja sitä kautta muutosten on perustuttava laaja-alaiseen dataan kaikilta asiakasryhmiltä ja myös potentiaalisten asiakkaiden mielipide tulee huomioida muutoksissa. Asiakasymmärryksen kautta seuraa myös vastuu vastata asiakkaiden toiveisiin. Lisääntyvät liikennevälineiden vaihdot ja paikallislinjojen karsimiset vastoin asiakkaiden toiveita eivät tue erinomaisen asiakaskokemuksen saavuttamista. HSL:n tulee rohkeasti etsiä suunnitteluratkaisuja, jotka saattavat poiketa nykyisistä käytännöistä.

HSL suorittaa säännöllisesti asiakastyytyväisyystutkimuksia. Viimeisimmässä, keväällä 2023 toteutetussa tutkimuksessa 86 % matkustajista oli joko erittäin tai melko tyytyväisiä HSL:n palveluihin. Tämä on erinomainen asia ja vastaavia kyselyitä on syytä jatkossakin toteuttaa joukkoliikenteen kehittämiseksi ja vastaamaan matkustajien odotuksiin. On kuitenkin huomattava, että kysely suoritettiin bussi-, raitio-, metro- ja lähijunaliikenteessä eli kohdistettuna asiakkaille, jotka ovat jo valinneet joukkoliikenteen. Uusien asiakkaiden tavoittelemiseksi ja joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvattamiseksi tulisi kyselyitä suorittaa myös sellaisille kohderyhmille, jotka eivät joukkoliikennettä käytä. Näin voitaisiin löytää keinoja heidän saamiseen palveluiden piiriin.

HSL on lausuntopyyntössään tiedottanut, että TTS-kaudelle asetettu nousijamäärätavoitteen saavuttaminen edellyttää sekä lippujen hintatason että muiden hinnoittelutekijöiden kriittistä tarkastelua syksyllä 2023. Tästä tarkastelusta ja mahdollisista toimenpiteistä ei ole kerrottu tarkemmin lausuntoaineistossa. Myöskään tarjonnan mahdollisia lisäpanostuksia ei ole esitetty aineistossa. On hyvä, että HSL on valmis tekemään muutoksia tavoitteen saavuttamiseksi, mutta lausuntoaineistossa tulisi olla nämä mahdolliset muutokset esitettyinä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

Taloussuunnitelma

Kuntaosuudet ovat kasvaneet vuosittain ja Kauniaille arvioitu kuntaosuus vuosille 2025-2026 on 1,9-2,0 milj. euroa, kun vuonna 2020 kuntaosuus budjetoitiin 0,850 milj. euron suuruisena. Kauniainen huomauttaa, että ei ole sovittu, että kuntaosuudet voivat koronapandemian jälkeen olla pysyvästi 50-55 % välissä, saati ylittää vielä tätäkin osuutta, kuten HSL nyt esittää. Kuntaosuuksilla tulee kattaa aiempaan tapaan kokonaiskustannuksista enintään 50 %. Kuntaosuuksien hyväksyttävä taso suhteessa lipputuloihin on ollut ymmärrettävästä syystä väliaikaisesti suurempi, mutta vain väliaikaisesti. Pandemia on nyt ohi ja HSL:n tulee palata 50 % maksimiin kuntaosuuksissa. Jatkuva kuntaosuuksien kasvu kustannusten kasvua enemmän rasittaa kuntien jo valmiiksi tiukkaa taloutta ja on jostain muusta kunnan toiminnasta pois.

Yleinen inflaatio ja kustannustason nousu aiheuttavat huolta, että menot lisääntyvät enemmän kuin HSL on budjetoinut. Inflaatio osoittaa laantumisen merkkejä, mutta maailmantaloudellinen tilanne on edelleen epävakaa. Lukuisat suuret infrahankkeet osaltaan lisäävät taloudellisia paineita. Kauniainen toivoo, että HSL tarkastelisi omaa toimintaansa kriittisesti ja loisi toimintatapoja, jotka vähentävät kuntayhtymän menoja tai parantaisivat tuottavuutta. Tarjonnan lisääminen nyt esitetyn budjettivalmistelun päälle ei ole tällainen keino.

Sopimusten joustavuutta tulisi pystyä lisäämään kysynnän ja tarjonnan tasapainon hallitsemiseksi. Sopimusten joustavuuden merkitys on erityisen tärkeä toimintasuunnitelman lisäpanostusten hallinnassa, mikäli niitä päädytään toteuttamaan. Lisäpanostukset eivät saa perustua pitkiin sopimuksiin, joista ei päästä eroon, mikäli ne eivät tuotakaan toivottua tulosta.

Tarjonnan mahdollisten lisäpanostusten rahoittaminen aiemmilta vuosilta kertyneillä ylijäämillä ei ole hyväksyttävä toimintatapa. Ylijäämät ovat kertyneet aiemmin hyväksytyistä talousarvioista ja korona-ajan korotetuista kuntaosuuksista. Lisäpanostusten kohdentamista ei ole edes esitetty, jolloin ei ole tiedossa minkä kunnan asukkaiden hyödyksi ne koituisivat. Ylijäämien käyttö ei myöskään takaa kunnille tasa-arvoista kohtelua. Osalle kunnista on kertynyt ylijäämää, kun taas osalle alijäämää. Ylijäämät ovat niitä maksaneiden kuntien rahaa.

Miten kunnat aikovat ratkaista infrakorvausjärjestelmän haasteet HSL:n taloudelle tulevina vuosina?

Toivottava toimintatapa olisi, että HSL pohtisi ja esittäisi asiaan ratkaisuvaihtoehtoja osana kuntayhtymän toiminnan ja talouden suunnittelua, toki yhteistyössä jäsenkuntien kanssa kuten tilannekuvaa muodostettaessa on toimittukin. Infrahankkeet ovat keskeisessä roolissa seudullista liikennejärjestelmää kehitettäessä, ja HSL on avainasemassa taloudellisten haasteiden tarkastelussa. Vasta konkreettisen esityksen jälkeen on mahdollista lausua infrakorvausjärjestelmän kehittämisestä.

Infrakorvausjärjestelmä on muuttanut merkittäväällä tavalla HSL:n

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 66	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 136	04.09.2023

---

kustannusrakennetta kuntayhtymän perustamisvuosiin nähden. On totta, että infrakustannusten osuus on noin kaksinkertaistunut ja on nykyisin lähes neljäsosa kustannuksista, ja edelleen kasvamaan päin. Isoja joukkoliikenneinvestointeja on tehty ja niitä on tulossa lisää. Infrakustannusten kasvun kohdistaminen joukkoliikenteen lippujen hintoihin on uhka joukkoliikenteen kulkumuoto-osuuden saamiselle nousuun.

Muutoksia nykyiseen infrajärjestelmään ei kuitenkaan saa kohdistaa jo käynnissä oleviin tai hyväksytyihin hankkeisiin, joiden kokonaisrahoituksen ratkaisuja harkittaessa on nykyisellä järjestelmällä ollut merkitystä. Mikäli infrakorvausjärjestelmää uudistetaan, tulee uusien sääntöjen koskea vain uusia hankkeita, joiden rahoituksessa uusi järjestelmä voidaan ottaa huomioon alusta alkaen. Kuntien tulee pystyä luottamaan, että hankkeiden rahoitusjärjestelyt pysyvät sovitun mukaisina.

Joukkoliikenteen infrainvestointien kannattavuuden on viime vuosina enenevässä määrin mielletty perustuvan kaupunkitaloudellisiin vaikutuksiin ja maankäytön kehittämiseen perustuviin hyötyihin. Infrahankkeet lisäävät kaavoitusta ja nostavat maan arvoa vaikutuspiirissään. Kun näin on, yhtenä mahdollisena uutena rahoituskanavana voitaisiin harkita jonkin, vaikka pienenkin, prosenttiosuuden varaamista hankkeen vaikutuspiirin maankäyttösopimuskorvauksista uudelle infrahankkeelle. Samalla vahvistettaisiin yleistä periaatetta, jonka mukaan hyötyjä maksaa, ei ainoastaan käyttäjä. Mallissa olisi varmasti eriaikaisuutta sopimuskorvausten tulouttamisen ja infrahankkeen rahoitustarpeen kesken, mutta ne olisivat ratkaistavissa rahoitusjärjestelyin.

Infrakorvausjärjestelmää pitää joka tapauksessa jatkossa yksinkertaistaa ja karsia. Sääntöjen pitää olla selkeät ja maksujen kohdistua ainoastaan varsinaiseen infraan.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää tarkastaa tämän asian kokouksessa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus tarkasti tämän asian kokouksessa.

Jakelu:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

Lausunto Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024–2026

YLKV 15.08.2023 § 67

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
kuntatekniikkapäällikkö Jarkko Riipinen, puh. 050 382 8756
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Taustaa

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n hallitus päätti kokouksessaan 16.6.2023, kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti, pyytää 31.8.2023 mennessä jäsenkuntien lausunnot alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026. Ote kokouksesta:

<https://hsy10.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2023115-2>

Kauniaisten kaupunki on pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiseen koska kaupunginhallitus kokoontuu 4.9.2023.

Esityslistan **oheismateriaalina** on lausuntopyyntö, otteet HSY:n hallituksen pöytäkirjasta sekä alustava toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026. Aineisto löytyy myös HSY:n internet-sivuilta osoitteesta esityslistat, pöytäkirjat 1.9.2020 eteenpäin:

<https://www.hsy.fi/hsy/paatoksenteko/>

Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymän strategia tarkistetaan aina hallituskauden vaihtuessa. HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuu yhtymäkokouksen marraskuussa 2022 hyväksymään strategiaan 2030 sekä jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin.

Voimassa oleva HSY:n strategia käsittää toiminta-ajatuksen, arvot ja vision vuoteen 2030 sekä seuraavat strategiset päämäärät, jotka toimivat tavoitteiden pohjana:

- Ympäristövastuu: Hiilineutraali pääkaupunkiseutu, Kiertotalouden keskiössä ja Puhdas Itämeri

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

- Työn murros: Pito- ja vetovoimainen työnantaja sekä Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Kestävä talous: Tehokasta ja taloudellista toimintaa ja Tasapainoinen talous
- Asukaskokemus: Vastuulliset ja kehittyvät palvelut, Turvattu juomavesi ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Yhteenvedo toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024–2026

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa vuosille 2024–2026 tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 % vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon talousmallioletukset sekä alustavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2024 on käytetty 2,0 %, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä.

Vesi- ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymään uuteen 10 vuoden investointiohjelmaan.

Toiminta:

HSY:n verkostoon pumpatun veden määrän arvioidaan kasvavan hitaasti suunnittelukaudella. Energian säästämisen on arvioitu vaikuttavan myös vedenkäyttöön, jonka vuoksi laskutettavan vesimäärän volyyymiennustetta on arvioitu alaspäin vuodelle 2023 alustavaan TTS:ään verrattuna. Vuonna 2024 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 95,0 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 74,3 miljoonaa m³. Jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 156,8 miljoonaa m³.

Vuonna 2024 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,8 miljoonaa jäteastiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 369 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä 190 000 tonnia. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 242 000 tonnia.

Henkilöstö:

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu voimassa olevassa henkilöstösuunnitelmassa 2023–2025. Yksityiskohtaisella tasolla laaditun suunnitelman mukaisesti henkilöstömäärä ei suunnitelmakaudella nouse. Hyvin perustellusta syystä voidaan kuitenkin toteuttaa uusia rekrytointeja, jotka kasvattavat henkilöstömäärää.

Henkilöstömäärien toteutumat ovat jääneet suunniteltua alemmalle tasolle.

Henkilöstösuunnitelma päivitetään suunnitelmakaudelle 2023–2025 ja muutokset huomioidaan lopullisessa taloussuunnitelmassa syksyllä sen laadinnan yhteydessä.

Käyttötalous:

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

HSY:n toimintatuotot vuonna 2024 ovat 443,1 miljoonaa, mikä on 20,6 miljoonaa (4,9 %) enemmän vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien muutokset sekä vesitaksissa oletetun 2,0 % inflaatiokorotuksen lisäksi 4,0 % reaalikorotus vuosille 2024-2026. Vuonna 2024 jätehuollon tulokertymää lisää osittain biojätteen erilliskeräyksen laajentuminen 1–4:n huoneiston kiinteistöille. Jätehuollon hintoihin suunnitellaan vuosittaista 3,5 prosentin korotusta, mikä lisää toimintatuottoja kaikkien vuosien osalta.

Kuntayhtymän perussopimuksen mukaisesti HSY perii jäsenkunniltaan maksusuudet muista kuin vesihuollon tai jätehuollon tehtävistä. Maksusuudet jaetaan jäsenkuntien asukasluvun suhteessa ja Kauniaisten osuus on 1 %. Kuntaosuuksilla katetaan se osuus seutu- ja ympäristötiedon tehtävien hoidosta aiheutuvista kustannuksista, jota ei voida kattaa tulosalueen muilla myyntituotoilla tai ulkopuolisella hankerahoituksella. Vuonna 2024 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,7 miljoonaa euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 4,5 %. Kauniaisten kuntaosuus suunnitelmakaudella on 47 000 euroa v. 2024, 48 000 euroa v.2025 ja 49 000 v.2026. Osuus budjetoidaan ympäristötoimen käyttötalousarvioon.

HSY:n toimintamenot vuonna 2024 ovat 213,5 miljoonaa euroa, joka on 8,0 miljoonaa (3,9 %) enemmän kuin vuoden 2023 ennusteessa. Toimintakulujen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset.

Vuonna 2024 toimintakuluista noin 55 % koostuu palveluiden ostoista kuten jätteen kuljetuspalvelujen ostoista, IT-kuluista, asiantuntijapalveluista sekä rakentamis- ja kunnossapitopalveluista. Henkilöstökulujen osuus on noin 25 %. Loput kustannukset koostuvat materiaalihankinnoista 16 % sekä muista kuluista noin 4 %.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate talousarviovuonna 2024 on 231,6 miljoonaa (52,3 %), kun sen vuonna 2023 ennustetaan olevan 219,2 miljoonaa (51,9 %). Toimintakatteen vahvistuminen johtuu suurimmaksi osaksi myyntituottojen arvioidusta kasvusta vuonna 2024. Lisäksi taksamuutokset vaikuttavat myyntituottoihin positiivisesti suunnitelmakaudella. Suunnitelmavuonna 2025 toimintakate paranee ja on 250,4 miljoonaa (53,8 %) ja vuonna 2026 271,7 miljoonaa (55,5 %).

Nettorahoituskulut vuonna 2024 ovat 83,5 miljoonaa. Korkokuluista 58,8 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, on vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuodesta 2025 alkaen 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 0,3 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Voima Oy:ltä vuosille 2024–2026. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat, ollen vuonna 2025 87,3 miljoonaa euroa.

Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2024 vuosikate on 148 miljoonaa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 316 miljoonaa euroa. Vuosikate paranee

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

---

koko suunnitelmakauden ajan, mutta siitä huolimatta erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 489 miljoonaa euroa toteutuvasta investointitasosta riippuen.

Talousarviovuoden 2024 tulos on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 3,6 miljoonaa euroa alijäämäinen, vuonna 2025 8,0 miljoonaa ylijäämäinen ja vuonna 2026 27,7 miljoonaa ylijäämäinen.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymiin 10 vuoden investointiohjelmiin. Investointeja päivitetään tiedossa olevien muutoksien osalta syksyllä laadittavassa lopullisessa toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Vuonna 2024 investoinnit ovat yhteensä 210,3 miljoonaa euroa, josta 183,3 miljoonaa on vesihuollon ja 24,2 miljoonaa jätehuollon investointeja. Muut investoinnit ovat yhteensä 2,8 milj. euroa.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen suunnitelmakaudella pudottaa vesihuollon vuosittaisten investointien kokonaismäärän keskimäärin 180 miljoonan tasolle. Jäsenkuntien investoinnit infrastruktuuriin ovat edelleen korkealla tasolla ja tämä on nostanut myös HSY:n vesihuollon investointeja näiltä osin (kaupunkilähtöiset investoinnit). Pääkaupunkiseudun suuret raidehankkeet nostavat investointien määrää. HSY on joutunut sopeuttamaan investointeja siirtämällä eteenpäin vesihuoltolähtöisiä hankkeitaan. Tästä huolimatta myös vesihuoltolähtöisten investointien taso säilyy suhteellisen vakaana. Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinneissa jatkuvat Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetin nosto ja perusparannus.

Rahoitus:

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 lopussa ennusteen mukaan noin 720 miljoonaa, mikäli vuoden 2023 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteiden mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 489 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 377 miljoonalla. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 969 miljoonaa euroa. Lainamäärän jatkuva kasvu aiheuttaa lisääntyvää painetta HSY:n taloudelle kasvavien lainakorkojen ja lyhennysten myötä.

Lähivuosien suurista investoinneista johtuen HSY:n omavaraisuusaste heikkenee edelleen suunnitelmakausilla, ollen vuoden 2026 lopussa 25,5 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,0 %. Suunnitelmakauden ylijäämäiset tulokset 2025–2026 kasvattavat omaa pääomaa, mutta vieraan

---

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

---

pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavasta ulkopuolisesta lainarahoituksesta johtuen heikentää omavaraisuutta vuoteen 2025 asti.

Esitys lausunnoksi

HSY –kuntayhtymä jatkaa vahvana ja luotettavana vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottajana. Palvelut vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 tavoitteet perustuvat voimassa olevaan strategiaan johdonmukaisesti.

Tasapainoinen talous on strategiassa nostettu yhdeksi merkittäväksi fokusalueeksi, kuten pitääkin. Toiminnan ja etenkin vesihuollon investointien rahoitus perustuu kuitenkin vuosittain jatkuvaan uuden ulkopuolisen lainan nostamiseen, mikä heikentää omavaraisuusastetta. On selvää, että käynnissä olevat jäsenkuntien alueiden suuret raidehankkeet nostavat myös HSY:n investointien määrää.

HSY:n erittäin investointipainotteisen talouden osalta talouden tasapainossa on ennen kaikkea kysymys investointikustannusten hallinnasta. Toisaalta investointien tulee kuitenkin olla riittävällä tasolla, jotta erityisesti vesijohtoverkoston saneerausvelka ei kasva, mikä pidemmällä tähtäimellä nostaa kokonaiskuluja akuuttien korjausten ja lisääntyvien vuotojen muodossa. Vesijohtoverkoston ikä huomioon ottaen, ei todennäköisesti ole realistista vaatia samanaikaisesti saneerausvelan pienentämistä ja tariffien reaalisten hinnankorotusten välttämistä kokonaisuudessaan.

Kauniainen toteaa, että talouden tasapainottamistoimissa tulee löytää optimaalinen saneerausvelan kehityksen ja investointien suhde ja tehdä sen mukaisesti tarkat priorisoinnit investointien osalta. Velkaantumisen kasvua tulee kaikin tavoin pyrkiä taittamaan tulevina vuosina, toteuttaen se kuitenkin myös saneerausvelan näkökulmasta kestäväällä tavalla.

Pidemmän aikavälin tavoitteena tulisi olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen, joka toteutuu toiminnan tuottavuuden tason nostamisella 1,5 % vuosittain ja mitoittamalla toiminta, etenkin investointitaso, rahoituksellisesti kestäväälle tasolle. Luultavasti vuosien mittaan syntyy myös uusia investointitarpeita, joten harkintaa hankkeiden priorisointiin tarvitaan nyt ja jatkossakin.

Vesihuollon investointistrategian yhteydessä hyväksytyt tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia priorisoinnin lähtökohtia.

Pidemmällä aikavälillä tulee edelleen tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulorahoituksella. Vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi tulee jatkaa tehostustoimenpiteitä, jotta mahdollisimman suuri määrä verkoston vedestä saataisiin laskutuksen piiriin.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

Vuonna 2024 laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä saisi olla enintään 19 %.

Kasvaneeseen hybridi-vaikuttamisen uhkaan on reagoitu parantamalla toimintavarmuutta sekä tehostamalla kriittisten kohteiden teknistä ja fyysistä suojausta. Tämän huomioon ottaminen on entistäkin tärkeämpää ja asiaan tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota.

Jätehuollon toimiala jatkaa kiitettävällä tavalla hyvää työtä alan jatkuvasti tiukentuvan lainsäädännön parissa ja edistää hyvin kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden päämääriä. Jätteiden sivuvirtojen hyödyntämistä pääkaupunkiseudulla tulee jatkossakin kehittää yhteistyössä palveluja tuottavien yritysten kanssa. Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on tehty kestäväällä tavalla. Jätehuollon kulujen ennustetaan kuitenkin kasvavan inflaatiosta johtuen. Erityisesti kuljetuspalveluiden ostoissa polttoaineen kallistuminen ja biojätteen erilliskeräyksen laajentumisen mukanaan tuoma keräystarve kasvattavat kuljetuspalveluiden ostoja. Kotitalousjätteen kierrätysasteen tulisi nousta vuosittain, ollen vuonna 2024 53 % ja vuonna 2025 60 %.

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonehuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa. Tämä on arvokas tuki kuntien hiilineutraaliuden tavoittelussa.

Kauniaisten ja HSY:n välinen käytännön yhteistyö on vakiintunutta ja toimii hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteen sovittamisessa. Yhteistyötä on edelleen hyvä syventää kaupunkilähtöisten hankkeiden toteuttamisessa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Espoon kaupunkiratahankkeessa toteutetaan Väyläviraston ratatöiden lisäksi kaupungin erilliskohteita ja myös vesihuoltoverkkoon kohdistuu toimenpiteitä. Rakentamisen käynnistyessä on sujuva yhteistyö ja tiedonkulku erittäin tärkeää, jotta työt saadaan tehtyä paitsi kustannustehokkaasti, myös mahdollisimman vähin häiriöin.

Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken sujuu hyvin.

Lopuksi Kauniaisten kaupunki huomauttaa, että Gallträsk-järvi ympäristöineen on kauniaisilaisille tärkeä virkistysalue maisema- ja luontoarvojen takia. HSY:n suunnittelemassa vesihuoltoverkon saneerauksessa rannan suuntaisesti tulee välttää puiden kaatoja ja ympäristön turmelemista. Kauniaisten kaupunki edellyttää myös kattavaa ja ennakoivaa tiedottamista hankkeen toteutuksen valmistelun yhteydessä.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Valiokunta päättää esittää KH:lle, että se antaisi HSY:n hallitukselle esityksen mukaisen lausunnon HSY –kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä pykälä tarkastettiin välittömästi.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö ja ote hallituksen pöytäkirjasta 16.6.2023
Pöytäkirjanote
Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026

Jakelu:

Kaupunginhallitus

KH 04.09.2023 § 137

342/00.04.01.02/2023

Esitys lausunnoksi vastaa yhdyskuntavaliokunnan käsittelyssä ollutta lausuntoehdotusta. Aikataulusyistä tämä asia tulee tarkastaa kokouksessa.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää antaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle seuran lausunnon HSY-kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026:

HSY –kuntayhtymä jatkaa vahvana ja luotettavana vesi- ja jätehuollon palveluiden sekä ajantasaisen seutu- ja ympäristötiedon tuottajana. Palvelut vastaavat toimintaympäristön muutoksiin ja ajankohtaisiin haasteisiin. Toiminta- ja taloussuunnitelman 2024–2026 tavoitteet perustuvat voimassa olevaan strategiaan johdonmukaisesti.

Tasapainoinen talous on strategiassa nostettu yhdeksi merkittäväksi fokusalueeksi, kuten pitääkin. Toiminnan ja etenkin vesihuollon investointien rahoitus perustuu kuitenkin vuosittain jatkuvaan uuden ulkopuolisen lainan nostamiseen, mikä heikentää omavaraisuusastetta. On selvää, että käynnissä olevat jäsenkuntien alueiden suuret raidehankkeet nostavat myös HSY:n investointien määrää.

HSY:n erittäin investointipainotteisen talouden osalta talouden tasapainossa on ennen kaikkea kysymys investointikustannusten hallinnasta. Toisaalta investointien tulee kuitenkin olla riittävällä tasolla, jotta erityisesti vesijohtoverkoston saneerausvelka ei kasva, mikä pidemmällä tähtäimellä nostaa kokonaiskuluja akuuttien korjausten ja lisääntyvien vuotojen muodossa. Vesijohtoverkoston ikä huomioon ottaen, ei todennäköisesti ole realistista vaatia samanaikaisesti saneerausvelan pienentämistä ja tariffien reaalisten hinnankorotusten välttämistä kokonaisuudessaan.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 67	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 137	04.09.2023

Kauniainen toteaa, että talouden tasapainottamistoimissa tulee löytää optimaalinen saneerausvelan kehityksen ja investointien suhde ja tehdä sen mukaisesti tarkat priorisoinnit investointien osalta. Velkaantumisen kasvua tulee kaikin tavoin pyrkiä taittamaan tulevina vuosina, toteuttaen se kuitenkin myös saneerausvelan näkökulmasta kestäväällä tavalla.

Pidemmän aikavälin tavoitteena tulisi olla tariffien reaalisten hinnankorotusten välttäminen, joka toteutuu toiminnan tuottavuuden tason nostamisella 1,5 % vuosittain ja mitoittamalla toiminta, etenkin investointitaso, rahoituksellisesti kestävälle tasolle. Luultavasti vuosien mittaan syntyy myös uusia investointitarpeita, jo-ten harkintaa hankkeiden priorisointiin tarvitaan nyt ja jatkossakin.

Vesihuollon investointistrategian yhteydessä hyväksytyt tavoitteet kuten vesistöön johdettavan kuormituksen edelleen pienentäminen, vedenjakelun toimintavarmuuden parantaminen ja vesihuoltoverkostojen korjausvelan hallinta saneeraustasoa nostamalla ovat erittäin kannatettavia priorisoinnin lähtökohtia.

Pidemmällä aikavälillä tulee edelleen tähdätä rahoituksen tasapainoon niin, että myös investointimenot voitaisiin mahdollisimman paljon kattaa tulorahoituksella. Vesijohtoverkoston hävikin pienentämiseksi tulee jatkaa tehostustoimenpiteitä, jotta mahdollisimman suuri määrä verkoston vedestä saataisiin laskutuksen piiriin. Vuonna 2024 laskuttamattoman veden osuus verkostoon pumpatusta vesimäärästä saisi olla enintään 19 %.

Kasvaneeseen hybridi-vaikuttamisen uhkaan on reagoitu parantamalla toimintavarmuutta sekä tehostamalla kriittisten kohteiden teknistä ja fyysistä suojausta. Tämän huomioon ottaminen on entistään tärkeämpää ja asiaan tulee kiinnittää jatkuvaa huomiota.

Jätehuollon toimiala jatkaa kiitettävällä tavalla hyvää työtä alan jatkuvasti tiukentuvan lainsäädännön parissa ja edistää hyvin kiertotalouden sekä materiaali- ja energiatehokkuuden päämääriä. Jätteiden sivuvirtojen hyödyntämistä pääkaupunkiseudulla tulee jatkossakin kehittää yh-teis-työs-sä palveluja tuottavien yritysten kanssa. Jätehuoltotoimialan talouden suunnittelu on tehty kestäväällä tavalla. Jätehuollon kulujen ennustetaan kuitenkin kasvavan inflaatiosta johtuen. Erityisesti kuljetuspalveluiden ostoissa polttoaineen kallistuminen ja biojätteen erilliskeräyksen laajentumisen mukanaan tuoma keräystarve kasvattavat kuljetuspalveluiden ostoja. Kotitalousjätteen kierrätysasteen tulisi nousta vuosittain, ollen vuonna 2024 53 % ja vuonna 2025 60 %.

Seutu- ja ympäristötoimi tukee jäsenkuntia MAL-työn tausta-aineistojen kokoamisessa ja mm. ajantasaisen kasvihuonehuonekaasupäästöjen seurannan tuottamisessa. Tämä on arvokas tuki kuntien hiilineutraaliuden tavoittelussa.

Kauniaisten ja HSY:n välinen käytännön yhteistyö on vakiintunutta ja toimii hyvin vesihuoltoinvestointien ja kadunrakennustöiden yhteen sovittamisessa. Yhteistyötä on edelleen hyvä syventää kaupunkilähtöisten hankkeiden

---

Yhdyskuntavaliokunta
Kaupunginhallitus

§ 67
§ 137

15.08.2023
04.09.2023

---

toteuttamisessa mahdollisimman kustannustehokkaasti. Espoon kaupunkiratahankkeessa toteutetaan Väyläviraston ratatöiden lisäksi kaupungin erilliskohteita ja myös vesihuoltoverkostoon kohdistuu toimenpiteitä. Rakentamisen käynnistyessä on sujuva yhteistyö ja tiedonkulku erittäin tärkeää, jotta työt saadaan tehtyä paitsi kustannustehokkaasti, myös mahdollisimman vähin häiriöin.

Myös muu kuntayhtymän koordinoima yhteistyö vesihuollon kehittämissuunnitelmien, toiminta-alueiden päivityksen sekä palvelusopimusten seurannan asioissa yhdessä HSY:n ja muiden jäsenkuntien kesken sujuu hyvin.

Lopuksi Kauniaisten kaupunki huomauttaa, että Gallträsk-järvi ympäristöineen on kauniaislaisille tärkeä virkistysalue maisema- ja luontoarvojensa takia. HSY:n suunnittelemassa vesihuoltoverkon saneerauksessa rannan suuntaisesti tulee välttää puiden kaatoja ja ympäristön turmelemista. Kauniaisten kaupunki edellyttää myös kattavaa ja ennakoivaa tiedottamista hankkeen toteutuksen valmistelun yhteydessä.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää tarkastaa tämän asian kokouksessa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus tarkasti tämän asian kokouksessa.

Oheismateriaali:

Lausuntopyyntö ja ote hallituksen pöytäkirjasta 16.6.2023
Pöytäkirjanote
Alustava toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026

Jakelu:

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

Yhdyskuntavaliokunta	§ 68	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 138	04.09.2023

Kaupungin vuokratontin hinta ja muut myyntiehdot (tontti 5-132-1, Magnus Hagelstamin tie 3)

YLV 15.08.2023 § 68

Lisätiedot:

kiinteistöinsinööri Johanna Määttä, puh. 050 411 1821
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kaupungin vuokratontin 5-132-1 (Magnus Hagelstamin tie 3) vuokralainen on 31.1.2023 saapuneella viestillä (**oheismateriaalina**, ei julkaista) pyytänyt kaupunkia määrittämään vuokratontille hinnan ja myyntiehdot. Lisäksi vuokralainen on esittänyt kaupungille neuvotteluja tontin vuokran alentamiseksi.

Vuokralainen on kirjeessään perustellut pyyntöään kiinteistön ylläpidon ja lukuisten korjausten merkittävillä kustannuksilla (tontin vuokra vuonna 2022 noin kolmasosa yhtiön koko hoitobudjetista) sekä kiinteistön kehittämisellä vastaamaan kulloisiakin asumisen tarpeita, mihin pitkällä tähtäimellä olisi parhaimmat edellytykset yhtiön omistaessa myös tontin. Vuokralaisen näkemyksen mukaan tontin kohtuullinen myyntihinta taikka tontin vuokran merkittävä alentaminen auttaisivat paitsi kiinteistön kunnosta ja kehittämisestä huolehtimisessa myös edistäisivät Magnus Hagelstamin tien alueen säilymistä asemakaavan mukaisesti arvokkaana ympäristönä. Vuokralaisen mukaan tontin myyntihinnan tulisi perustua tontin käytettyyn rakennusoikeuteen (asemakaavassa) sallitun rakennusoikeuden sijaan, koska tontin kapeuden ja muodon vuoksi käyttämättä olevaa rakennusoikeutta ei pysty lainkaan hyödyntämään purkamatta koko rakennusta. Vuokralaisen näkemyksen mukaan tontin arvo ei ole niin suuri kuin suurin sallittu rakennusoikeus voisi antaa ymmärtää.

Vuokratontin tiedot

Vuokratontilla on voimassa 6.12.2012 hyväksytty asemakaava Ak 194, jossa vuokratontti on osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), jolla ympäristö säilytetään (/s). Kaavamääräysten mukaan alue on kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus, jonka säilyminen nykytilassaan on tärkeää. Asuinrakennusten purkaminen edellyttää erityisiä syitä. Lisärakentaminen tulee sopeuttaa tontilla olevaan rakennukseen. Uudisrakentaminen on sopeutettava ympäristöön. Ympäristön kannalta merkittävää puustoa tulee säilyttää. Tontteja ei saa aidata. Rakennushankkeista on ennen rakennusluvan myöntämistä pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta ja kaavamääräykset **oheismateriaalina**.

Vuokratontin asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 2370 k-m². Vuokratontin käytetty rakennusoikeus on kaupungin rakennus- ja huoneistorekisterissä 1508 k-m². Rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan vuokratontilla sijaitsee vuokralaisen omistama vuonna 1967 valmistunut pienkerrostalo, jonka kerrosala on 1508 k-m² ja kokonaisala 2366 m².

Yhdyskuntavaliokunta	§ 68	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 138	04.09.2023

Vuokratontti rakennuksineen kuuluu vuonna 2005 tehdyssä rakennusinventointiprojektissa määriteltyyn Magnus Hagelstamin tien miljöökokonaisuuteen (rakennusinventoinnin kohdekortti **oheismateriaalina**). Vuokratontin pinta-ala on 2314 m².

Kaupunki on vuokrannut tontin 21.6.2016 allekirjoitetulla maanvuokrasopimuksella. Sopimuksen mukainen vuokra-aika on 2.3.2016-1.3.2066.

Vuokratontin myynti

Vuokrasopimuksen kohdan 7.4 vuokralaisen osto-oikeus mukaan vuokralaisella on oikeus ostaa vuokra-alue vuokra-aikanaan vuokranantajan erikseen vahvistamin ehdoin ja hintaan.

Kaupunginhallituksen 6.2.2023 (§ 21) hyväksymissä kaupungin omistuksessa olevien pientalotonttien tontinosien ja vuokratonttien hinnoitteluperusteissa todetaan, että kerrostalotonttien osalta hinta päätetään myynnin yhteydessä. Maankäyttöyksikkö on tilannut auktorisoidulta kiinteistöarvioijalta arvioreportin vuokratontin markkina-arvosta (arvopäivämäärä 26.5.2023). Raportin mukaan vuokratontin markkina-arvo on 1.700.000 euroa (717 €/kem²). Raportissa todetaan arvonmäärittämisessä käytetyn markkinalähestymistapaa ja kohde on arvioitu Kauniaisten vertailukelpoisista tonttikaupoista johdettuihin rakennusoikeuden ja tontin yksikköhintoihin perustuen.

Markkina-arvo perustuu vuokratontin voimassa olevan asemakaavan mukaiseen rakennusoikeuteen. Vuokratontin myyntihintaa ei ole syytä perustaa tontin käytettyyn rakennusoikeuteen vuokralaisen esittämän mukaisesti. Mikäli vuokratontilla sijaitseva rakennus puretaan, on asemakaavan mukainen rakennusoikeus kokonaisuudessaan käytettävissä, ja nykytilanteessa on voidaan tutkia mahdollisuuksia käyttämättä olevan rakennusoikeuden hyödyntämiseen.

Vuokratontin myyntihinnaksi esitetään arvioreportin mukaista tontin markkina-arvoa. Kiinteistönkauppa tämän päätöksen perusteella esitetään tehtäväksi 31.5.2024 mennessä. Vuokratonttia koskevaan kiinteistönkauppakirjaan ei ole todettu tarvetta sisällyttää erityisiä ehtoja. Kaupunginjohtaja esitetään oikeutettavaksi laatimaan tonttia koskeva kiinteistönkauppakirja.

Hallintosäännön 18 §:n mukaan kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluu päättää kaupungin kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, ellei toimivaltaa ole määrätty valiokunnille.

Vuokratontin maanvuokran alentamisesta

Vuokratontin vuokrasopimuksen mukainen perusvuokra on 40.113 euroa vuodessa (4 % tontin arvosta) ja vuoden 2023 indeksitarkistettu vuokra 47.033,39 euroa. Perusvuokra perustuu vuokrasopimusta laadittaessa pyydettyihin arvioihin tontin käyvästä arvosta. Vuokra-ajan ensimmäiset neljä vuotta alennettu perusvuokra oli 30.085 euroa vuodessa (3 % tontin arvosta).

Yhdyskuntavaliokunta	§ 68	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 138	04.09.2023

Todettakoon, että kaupunginvaltuuston hyväksymissä (16.11.2020 § 51) rakentamattomien asuntotonttien luovuttamista koskevissa vuokratonttien periaatteissa on vuosivuokra 4 % tontin markkina-arvosta ja vuokra sidotaan elinkustannusindeksiin.

Erytisiä neuvotteluja tontin vuokran alentamisesta ei ole käyty. Tontin vuokran alentamista ei ole asian valmistelussa katsottu perustelluksi huomioiden edellä mainitut periaatteet sekä kaupungin tontinvuokralaisten yhtenäinen kohtelu ja seikka, että tontin vuokra on ollut alennettu vuokra-ajan ensimmäiset neljä vuotta. Mainittakoon, että vuokralaisella on perustellusta syystä mahdollisuus hakea erikseen osittaista tai täydellistä vapautusta yksittäisen maanvuokraerän suorittamisesta.

Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju:

Yhdyskuntavaliokunta esittää kaupunginhallitukselle, että

- kaupungin vuokratontin 5-132-1 (Magnus Hagelstamin tie 3) myyntihinta on 1.700.000 euroa,
- kiinteistönkauppakirja laaditaan tavanomaisin kiinteistönkaupan ehdoin ja kaupunginjohtaja oikeutetaan laatimaan tonttia koskeva kiinteistönkauppakirja ja
- kiinteistönkauppa tämän päätöksen perusteella on tehtävä 31.5.2024 mennessä.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

EI JULKAISTA Pyyntö 31.1.2023
Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta ja kaavamääräykset
Rakennusinventoinnin kohdekortti

KH 04.09.2023 § 138

93/10.00.02.02/2023

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että

- kaupungin vuokratontin 5-132-1 (Magnus Hagelstamin tie 3) myyntihinta on 1.700.000 euroa,
- kiinteistönkauppakirja laaditaan tavanomaisin kiinteistönkaupan ehdoin ja kaupunginjohtaja oikeutetaan laatimaan tonttia koskeva kiinteistönkauppakirja ja
- kiinteistönkauppa tämän päätöksen perusteella on tehtävä 31.5.2024 mennessä.

Yhdyskuntavaliokunta	§ 68	15.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 138	04.09.2023

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Oheismateriaali:

EI JULKAISTA Pyyntö 31.1.2023
Ote asemakaavojen yhdistelmäkartasta ja kaavamääräykset
Rakennusinventoinnin kohdekortti

Jakelu:

Vuokralainen

Kaupunginhallitus

§ 139

04.09.2023

Vuoden 2024 kevään vaalien vaalipäivän äänestyspaikat ja laitosäänestyspaikat

KH 04.09.2023 § 139

314/00.00.00.01/2023

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: presidentinvaali ja europarlamenttivaalit. Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024. Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024.

Mainituista vaaleista löytyy yleistä tietoa oikeusministeriön vaalisivuilla kohdasta <https://vaalit.fi/presidentinvaali> ja <https://vaalit.fi/europarlamenttivaalit>.

Vaalilain mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja määrättävä äänestysalueiden vaalipäivän äänestyspaikat sekä ennakoäänestyspaikkoina olevat sosiaalihuollon toimintayksiköt.

Vaalipäivän äänestyspaikat osoitteineen on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT)

- presidentinvaalissa perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä ja
- europarlamenttivaaleissa perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

Jokaiselle äänestysalueelle on kaupunginhallituksen päätöksellä määrättävä vaalipäivän äänestyspaikka. Mäntymäen koulu on toiminut vaalipäivän äänestyspaikkana monissa vaaleissa eikä tähän ole syytä tehdä muutosta. Äänestyspaikkojen pysyvyys on yksi tekijä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle. Lähtökohtaisesti on tarkoitus käyttää samat tilat kuin viime vaaleissa, mutta koska tämä saattaa muuttua valmistelujen edetessä, esitetään keskusvaalilautakunnan sihteerille oikeus tarvittaessa muuttaa Mäntymäen koulussa sijaitsevien vaalihuoneistojen käyntiosoitteet.

Yleisten ennakoäänestyspaikkojen lisäksi ennakoäänestyspaikkoja ovat myös sairaalat, ympärivuorokautista hoitoa antavat ja muut, kaupunginhallituksen päätöksellä määrättyt sosiaalihuollon toimintayksiköt (ns. laitokset) (vaalilaki 9 §). Kauniaisissa laitosäänestyspaikkoina ovat, kuten aiemmin, Villa Bredan asumisyksikkö ja Kaunialan Sairaala. (Yleisen ennakoäänestyksen äänestyspaikka käsitellään omana asianaan.)

Lisäksi ennakoäänestys voidaan järjestää äänestäjän kotona (kotiäänestys).

Kaupunginhallitus

§ 139

04.09.2023

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää, että vuoden 2024 kevään vaalien:

- vaalipäivän äänestyspaikkana toimii Mäntymäen koulu:
  - äänestysalue 1, Mäntymäentie 2
  - äänestysalue 2, Mäntymäentie 2
  - äänestysalue 3, Palokunnantie 12, ja
- laitosaänestyspaikkoina toimivat Villa Bredan asumisyksikkö ja Kaunialan Sairaala.

Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin tekemään sisätilojen johdosta mahdollisesti tarvittavat muutokset käyntiosoitteiden osalta, mitkä tiedot merkitään vaalitietojärjestelmään.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 140

04.09.2023

Vuoden 2024 kevään vaalien yleisen ennakkoäänestyksen järjestäminen

KH 04.09.2023 § 140

314/00.00.00.01/2023

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: presidentinvaali ja europarlamenttivaalit.

Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 17.–23.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa 31.1.–6.2.2024.

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 29.5.–4.6.2024.

Mainituista vaaleista löytyy yleistä tietoa oikeusministeriön vaalisivuilla kohdasta <https://vaalit.fi/presidentinvaali> ja <https://vaalit.fi/euoparlamenttivaalit>.

Vaalilain ja OM:n 2.6.2023 antamien vaaliohjeiden (<https://vaalit.fi/vaaliviranomaiskirjeita-ja-muistioita>) mukaan kaupunginhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja määrättävä yleiset ennakkoäänestyspaikat. Kunnassa on oltava vähintään yksi yleinen ennakkoäänestyspaikka. Kunta voi järjestää yleisen ennakkoäänestyksen joko omissa virastoissaan ja muissa toimipaikoissaan tai hankkimalla palvelun muulta luotettavalta taholta.

Äänestyspaikat osoitteineen ja aukioloaikoineen on merkittävä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT)

- presidentinvaalissa perjantaihin 3.11.2023 klo 12 mennessä ja
- europarlamenttivaaleissa perjantaihin 22.3.2024 klo 12 mennessä.

OM:n vaaliohjeiden mukaan ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi ja ne tulee sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppo tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Äänestyspaikan tulee olla esteetön ja helposti saavutettavissa. Tilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti. Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä mahdollisimman samoina vaaleista toiseen äänestäjien helpottamiseksi. Ennakkoäänestyspaikan on sijattava tilassa, jossa voidaan pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken sekä suhteessa vaalivirkailijoihin. Aukioloaikojen on oltava mahdollisimman laajat, paikalliset olosuhteet huomioiden.

Kauniaisissa on vuodesta 2017 alkaen järjestetty yleinen ennakkoäänestys omasta toimesta, äänestyspaikan ollessa kaupungintalon alakerran avoimessa aulatilassa, mikä toimi myös hyvin pandemian aikana. Ennakkoäänestyksen

---

Kaupunginhallitus

§ 140

04.09.2023

---

järjestämiseen liittyviä lukuisia käytännön järjestelyjä on helpottanut äänestyspaikan ollessa kaupungintalossa, missä vaalien järjestämisestä vastaava yleishallinto sijaitsee ja ennakoääniä käsittelevä keskusvaalilautakunta kokoontuu. Muita tarkoitukseen yhtä hyvin sopivia tiloja ei ole kaupungin hallinnassa, minkä takia on varsin vaikeaa järjestää yleistä ennakoäänestystä muualla tai lisätä ennakoäänestyspaikkojen määrää.

Edellä mainitusta johtuen esitetään, että yleinen ennakoäänestys järjestetään edelleen kaupungintalossa.

Yleinen ennakoäänestys on vaalilain mukaan toteutettava kunnanhallituksen määräämänä aikana, joka voi ennakoäänestysajanjakson puitteissa olla arkipäivisin klo 8–20 välisenä aikana ja viikonloppuisin klo 9–18 välisenä aikana. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä paikka pidetään avoinna klo 20 saakka. Yhden ennakoäänestyspaikan on ennakoäänestystä varten oltava avoinna ko. ajanjakson kaikkina päivinä. Yleistä ennakoäänestämistä koskevasta kunnan päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäinen aukioloaika. Tästä tiedotetaan keskusvaalilautakunnan toimesta hyvissä ajoin ennen vaaleja.

Vuosien 2018 ja 2019 vaaleissa aukioloajat olivat arkisin klo 10–20, paitsi perjantaina, jolloin klo 10–17, sekä viikonloppuna klo 10–14, yhteensä 55 tuntia. Vuoden 2021 kuntavaaleissa äänestyspaikka oli auki arkisin klo 9–20 ja viikonloppuisin klo 10–16 (yhteensä 67 tuntia). Aluevaaleissa (2022) ja eduskuntavaaleissa (2023) äänestyspaikka oli auki yhteensä 63 tuntia, arkisin klo 9–20, paitsi perjantaina, jolloin klo 9–18, sekä viikonloppuna klo 10–15.

Eduskuntavaalien äänestysaktiivisuuden perusteella esitetään pidennystä viikonloppun osalta presidentinvaaliin, mitä ei sen sijaan pidetä tarpeellisena europarlamenttivaaleissa. Perjantain iltapäivän alhaisen äänestysaktiivisuuden takia esitetään myös, että europarlamenttivaaleissa palataan aikaisempaan ennen koronaa vallinneeseen sulkemisaikaan. Näin ollen äänestyspaikka olisi auki yhteensä 65 tuntia presidentinvaalin aikana ja 62 tuntia europarlamenttivaalien aikana.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus päättää:

- a) vuoden 2024 presidentinvaalin ja europarlamenttivaalien osalta määrätä Kauniaisten yleiseksi ennakoäänestyspaikaksi Kauniaisten kaupungintalon, osoite Thurmanin puistotie 3, 02700 Kauniainen,

---

Kaupunginhallitus

§ 140

04.09.2023

- b) järjestää yleinen ennakoäänestys a) -kohdassa mainitussa paikassa ennakoäänestysaikana:

presidentinvaalissa

ke-to klo 9–20

pe klo 9–18

la-su klo 10–16

ma-ti klo 9–20

europarlamenttivaaleissa

ke-to klo 9–20

pe klo 9–17

la-su klo 11–16

ma-ti klo 9–20

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus

§ 141

04.09.2023

Vuoden 2024 kevään vaalien vaalilautakuntien ja vaalitoimikuntien asettaminen

KH 04.09.2023 § 141

314/00.00.00.01/2023

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, puh. 050 3540121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Vuonna 2024 toimitetaan kahdet yleiset vaalit: presidentinvaali ja europarlamenttivaalit.

Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 17.–23.1.2024. Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa 31.1.–6.2.2024.

Europarlamenttivaalien vaalipäivä on sunnuntai 9.6.2024 ja ennakkoäänestyksen ajanjakso kotimaassa on 29.5.–4.6.2024.

Mainituista vaaleista löytyy yleistä tietoa oikeusministeriön vaalisivuilla kohdasta <https://vaalit.fi/presidentinvaali> ja <https://vaalit.fi/europarlamenttivaalit>.

Vaalilain ja OM:n 2.6.2023 antamien vaaliohjeiden (<https://vaalit.fi/vaaliviranomaiskirjeita-ja-muistioita>) mukaan kaupunginhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta ja laitoksissa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta. Keskusvaalilautakunta määrää kotiäänestyksen ja yleisen ennakkoäänestyksen vaalitoimitsijat.

Koska Kauniainen on jaettu kolmeen äänestysalueeseen, tulee asettaa *kolme vaalilautakuntaa*. Sen sijaan Kauniaisissa on katsottu *yhden vaalitoimikunnan* riittävän. (Laitosäänestyspaikoiksi on esitetty Villa Bredan asumisyksikkö ja Kaunialan Sairaala.)

Vaalilautakunnan pääasiallisena tehtävänä on vaalipäivän äänestyksen järjestäminen äänestysalueella ja äänestysalueella annettujen äänestyslippujen alustava ääntenlaskenta ja toimittaminen edelleen. Vaalilautakuntien toiminta alkaa viimeistään vaaliviikonlopun perjantai-iltana tai lauantaiaamuna, ja jatkuu myöhään sunnuntai iltaan.

Vaalitoimikunnan tehtävä on järjestää ennakkoäänestys laitoksissa. Vaalitoimikunnan työ alkaa viimeistään ennakkoäänestyksen alkamispäivänä. Äänestys toimitetaan pitkälti arkisin päiväsaikaan.

Kuhunkin *vaalilautakuntaan* kuuluu viisi jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä) sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Kauniaisissa on perinteisesti valittu vaalilautakuntiin 5 varajäsentä, jotka yleensä ovat kaikki myös osallistuneet työhön.

Vaalitoimikuntaan kuuluu kolme jäsentä (puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen) sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, kuitenkin vähintään kolme. Kauniaisissa on perinteisesti valittu 3 varajäsentä, viime vaaleissa jonkin verran enemmän. Vaalitoimikunnan varajäsenet osallistuvat vaaliohjelmaan vain varsinaisten jäsenten ollessa estyneitä.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalikelpoisuus vaalilautakuntaan ja vaalitoimikuntaan määräytyy sen mukaan kuin kuntalaissa säädetään (71 ja 74 §). Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet sekä varajäsenet on valittava vaalikelpoisista kunnan asukkaista. Lisäksi heidän tulee olla äänioikeutettuja.

Vaalilain 15 §:n mukaan sekä vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenten, että niiden varajäsenten, on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Ehdokkaita asettaneet puolueet ilmenevät tästä: https://tulospalvelu.vaalit.fi/EKV-2023/fi/ehd_listat_02.html; osa näistä on kuitenkin sittemmin poistettu puolerekisteristä.

Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, ei muusta ryhmästä saisi valita kahta edustajaa. Harkittaessa edustavuutta vaalilautakunnissa ja -toimikunnassa tarkastellaan jäseniä ja varajäseniä erikseen.

Vaalilain mukaan ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä, eikä ehdokas tai hänen lähisukulaisensa voi olla *vaalitoimikunnan* jäsenenä tai varajäsenenä.

Jokaisessa vaalitoimielimessä on oltava kumpaakin kansalliskieltä puhuvia, jotta pystytään palvelemaan äänestäjiä kielilain mukaisesti.

Tasa-arvolain 4 § 2 momentin mukaan tulee kunnallisissa toimielimissä olla sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 %. Tasa-arvolain vaatimusten osalta jäseniä ja varajäseniä on tarkasteltava erikseen.

Vaalien kitkattoman kulun kannalta vaalilautakuntaan ja -toimikuntaan on pyrittävä valitsemaan riittävän kokemuksen ja pätevyyden saavuttaneita henkilöitä. OM:n vaaliohjeissa on painotettu, että toimielinten jäsenillä, *erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä, tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.*

Kaikilta kysymykseen tulevilta puolueilta tullaan tiedustelemaan halukkuutta osallistua kaupungin vuoden 2024 kevään vaalitoimielinten asettamiseen nimiehdotuksineen tiettyyn ilmoitettuun määräpäivään mennessä. Puolueiden tulee varmistaa, että ehdotetut henkilöt antavat suostumuksensa tehtävään ja ovat varmasti käytettävissä.

Kaupunginhallitus

§ 141

04.09.2023

Tarkoituksena on valmistella asia siten, että valinnat voidaan tehdä kaupunginhallituksen kokouksessa 20.11.2023, joko molempien vaalien tai ainakin presidentinvaalin.

Kaupunginjohtaja Christoffer Masar:

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Kaupunginhallituksen kokouksen lopuksi kaupunginjohtaja Christoffer Masar ja hallintojohtaja Hanna Ormio selostivat kaupungin strategian 2023–30 toimenpiteiden ja mittareiden sekä seurannan kehittämistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 131, § 132, § 133, § 134, § 135, § 136, § 137, § 141

MUUTOKSENHAKUKIELTO VALMISTELUA TAI TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVASTA PÄÄTÖKSESTÄ

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee vain valmistelua.

Sovellettavat lainkohdat: Kuntalaki (410/2015) 136 §

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 138, § 139, § 140

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Kuntalain mukainen oikaisuvaatimus toimielimen päätökseen

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä sekä yksityisoikeudellista vahingonkorvausvaatimusta koskevasta päätöksestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Kaupunginhallitus		
Kauniaisten kaupunki	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kirjaamo	Puh.	09 50561
Kauniaistentie 10	Faksi:	09 5056 535
PL 52, 02701 KAUNIAINEN	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan oikaisua,
- 2) se, millaista oikaisua vaaditaan,
- 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.